

ØKONOMIPLAN 2018-2021 MED HANDLINGSPROGRAM BUDSJETT 2018



GUOVDAGEAINNU SUOHKAN –
KAUTOKEINO KOMMUNE

Vedtatt i kommunestyret 14.12.2017, sak 56/17

Innhold

Rådmannens forord _____	1
Kautokeino kommunes visjon og målsetting _____	5
Generelt om økonomiplan _____	6
Økonomiske rammer for 2018-2021 _____	7
Utviklingstrekk _____	14
Investeringer _____	21
Enhetenes budsjett _____	23
Lovpålagte budsjettskjema _____	49

Rådmannens forord

Kommunes økonomiske rammer foreslås hovedsakelig av regjeringen og besluttes så av Stortinget gjennom statsbudsjettet. Så er det opp til kommunestyret å fordele disse pengene i henhold til lover, retningslinjer, normer og sentrale føringer. Om det da gjenstår noe, så kan kommunen fordele penger til andre gode formål.

Den mest frustrerende delen av denne prosessen er at staten kan velge å pålegge kommunen oppgaver, fordele for lite penger til det og så på den andre siden føre tilsyn og bøtelegge kommuner for at de ikke gjør det de ikke fikk nok penger til. Et annet eksempel er at det settes effektiviseringskrav, som betinger reduksjon av ansatte og så på den andre siden nye normer med krav om flere ansatte.

Statsbudsjettet alene gir oss et problem på nærmere seks millioner kroner, fordi lønns- og prisvekst ikke dekkes. Om regjeringen fortsetter å redusere bevilgningene også fremover, slik den signaliserer, så er det omtrent kun skolen i Máze og kommunale foretak, bygninger og aksjer, som gjenstår av det som kan selges eller legges ned, for å redusere kostnader og for å få inn penger til nye investeringsbehov, om kuttforslag, som gir umiddelbar effekt, vedtas.

Straks kommunestyret vedtar budsjettet og økonomiplanen, så blir den til et styringsredskap, der kommunens ansatte ser hva kommunestyret har bestemt at vi skal jobbe med og hvor mye penger vi får til det. Gjennom budsjettvedtaket bestemmer kommunestyret i stor grad hvilken kvalitet jobben vi gjør skal ha. Når kommunestyret velger å opprettholde eller opprette noe de ikke må, så velger de redusert kvalitet på andre områder. Dette bør kommunestyrerepresentantene ta ansvaret for, når innbyggerne klager direkte til dem.

Det er hele kommunestyrets ansvar å vedta et realistisk budsjett, der inntektene minst dekker alle kostnader. I utvalgsmøter før kommunestyret – der alle grupper er representert – er det god anledning til å foreslå andre tiltak, enn dem som finnes i dette dokumentet, slik at administrasjonen når å regne ut realismen og konsekvensene av dem. Om kommunestyret ønsker å sette i gang nye tiltak, som koster penger, så må det også angis hva som skal legges ned. Det er fordi det ikke finnes penger, som kan disponeres.

Kautokeino kommune er nå meldt ut av ROBEK, men mange år med dårlig råd har etterlatt noen utfordringer: Vi har for få gamlehjems plasser, vann- og kloakkanlegget er ikke optimalt, kommunale bygg har et stort vedlikeholdsetterlep, det er litt for få barnehageplasser og skolebygningene er gamle. Kommunen har også et stort bo- og servicesenter i Máze, som vi

RÅDMANNENS FORORD

ikke har råd til å gjenåpne og derfor risikerer å måtte tilbakebetale tilskudd til Husbanken. Det er langt billigere, enn å gjenåpne senteret.

I tillegg til det krever regjeringen at vi skal effektivisere driften med 1,5 millioner kroner per år og fylkesmannen anbefaler oss å bygge opp et disposisjonsfond på tilsammen 19-30 millioner kroner til fremtidige utfordringer.

Regjeringen krever også at alle kommuner skal digitaliseres før 2020, noe som i Kautokeinos tilfelle vil bli langt vanskeligere og dyrere, enn for andre kommuner, fordi sentrale løsninger ikke utvikles på samisk.

I tillegg til dette ber eksterne virksomheter om økte bevilgninger og staten overfører stadig flere oppgaver til kommunen. Tilsammen skaper alle utfordringer vi vet om et finansieringsbehov over driftsbudsjettet på over 40 millioner kroner, om alt skal gjennomføres. Dette er utfordringer som kommer i tillegg til reduserte bevilgninger og nye oppgaver fra staten, og er penger Kautokeino kommune ikke har foreløpig. En hver ny kostnad (kommunen tar på seg frivillig) vil derfor gjøre det vanskeligere å drive kommunen lovlig fremover.

Samlet skaper nevnte utfordringer et effektiviseringsbehov, som *ville* føre til at kommunen måtte redusere med omtrent ti stillinger hvert eneste år i åtte år fremover, *om* alle tiltak på lista skulle gjennomføres, uten at inntektene øker eller uten at penger til investeringer frigjøres på annet vis (da er eventuelle, fremtidige kutt i overføringene ikke regnet med). F.eks. ville en ny skole føre til at kommunen måtte si opp 10-15 ansatte, for å betjene lånet.

At en reduksjon av arbeidskraft i nevnte størrelsesorden er ikke realistisk, er en annen sak, fordi det f.eks. ville bety at det ikke ville være nok å legge ned alle stillinger på rådhuset (noe som ikke er mulig), men at også helse og omsorg, skoler, sosialtjenester og barnehager måtte redusere arbeidsstokkene sine kraftig. I et slikt scenario ville vi ikke lenger kunne ivareta oppgavene en kommune har.

Dette betyr ikke at arbeidstokken ikke må reduseres, men antallet må være mindre, ergo må kostnadene vi påtar oss være mindre og vi må få inn friske midler. Kommunen må ha svært strenge kriterier for valg av tiltak som gir nye kostnader og utrede absolutt billigste gjennomføringsmåte for selv disse, f.eks. når det gjelder demensomsorg. Kommunen bør dessuten vurdere salg av eiendeler og på den måten redusere eller unngå behovet for låneopptak til nye investeringer, som må gjøres. Dette vil også gjøre behovet for å redusere antall ansatte mindre. I tillegg til det, vil det også føre til at kutt ingen ønsker, kan utsettes.

RÅDMANNENS FORORD

Reduksjonen i bevilgninger og summen av behovene til sammen, betyr at alt som burde gjøres i den nærmeste økonomiplanperioden ikke uten videre kan gjennomføres, uten å bevisst føre kommunen i en økonomisk hengemyr den aldri vil komme ut av, som selvstendig kommune. Om kommunestyret derimot velger å frigjøre penger til nye investeringer ved å selge bygninger, foretak og aksjer, så vil situasjonen endres noe. Det vil også gagne driftsbudsjettet, fordi minst ett av foretakene ser ut til å være subsidiert gjennom høy husleie fra kommunen.

Hovedmålet de siste to årene har vært god økonomistyring og effektivisering. Effektivisering må opprettholdes som hovedmål, gjennom blant annet digitalisering. Digitalisering er å endre arbeidsmåter til det billigere, bedre og raskere, gjennom digitale verktøy. Digitalisering skal føre til at det blir behov for færre ansatte og gjøre arbeidssituasjonen lettere for dem som blir igjen. Digitalisering skal også føre til at det frigjøres ansatte til oppgaver vi ikke gjør i dag. Prosessen kan starte gjennom å kartlegge hvilke oppgaver som har potensiale for digitalisering og så velge.

Om de statlige normene for antallet ansatte ikke endres i prosessen med digitalisering, så vil det ikke være mulig å oppnå gevinstrealiseringen i form av reduserte kostnader i den størrelsesorden regjeringen legger opp til og samtidig holde seg innenfor normene. Det ingen likevel trenger å tvile på er at stillinger vil forsvinne, om kommunen ikke har råd til å betale folk lønn.

Målet med digitalisering er frigjøre ressurser, som skal brukes til å forbedre tjenestene til publikum og gjøre oss i stand til å påta oss nye oppgaver med dagens økonomiske ressurser. I tillegg til regjeringens krav om digitalisering og effektivisering, er årsaken til at vi må digitaliseres at vi skal kunne tilby bedre kvalitet og flere tjenester med mindre ressurser, og at befolkningen etter hvert har blitt vant til at digitale tjenester, hvor som helst og døgnet rundt, er noe de skal få fra alle. Digitalisering i seg selv vil koste omtrent åtte millioner kroner den kommende økonomiplanperioden.

Øverst av de øvrige målene mener jeg må være å redusere sykefraværet, fordi det fremdeles er en så stor kostnad at det i seg selv fører til behov for reduksjon av stillinger, om vi ikke får det ned. Kautokeino kommune som arbeidsplass har en svært lav uføreandel i forhold til fylket og landet. Det kan bety at kommunen har ansatte, som egentlig ikke klarer å være i jobb.

Økt bruk av samisk språk ønsker jeg fremdeles skal være det tredje målet, fordi samisk språk er en hovedgrunn for viktigheten av kommunens fremtidige eksistens. Det må spesielt de ansatte i kommunen huske på.

RÅDMANNENS FORORD

For ett år siden skrev jeg at kommunesammenslåing kan tvinges igjennom med reduserte bevilgninger. Om det skjer, så forsvinner den største samiske tjenesteyteren og største samiskspråklige arbeidsplassen som finnes. Om Kautokeino, som den viktigste og eneste fullverdige samiske samfunnsarenaen forsvinner, så vil det ha konsekvenser for alt det samiske, ikke bare her.

Om kommunestyret er villig til å ta noen vanskelige valg framover, så er jeg overbevist om at kommunen vil klare seg godt også fremover. Men det vil ikke komme av seg selv.

Forutsetningen for å løse en potensiell krise er å *erkjenne* at den er i emning, om kommunen ikke tar grep. Den ultimate måte å *håndtere* en potensiell økonomisk krise på er å *unngå* at den oppstår.

I rådmannens budsjettforslag er det samsvar mellom inntekter og utgifter, selv om vi ikke har klart å redusere kostnadene med like mye, som reduksjonen i overføringer. I stedet øker kommunens utgifter, selv om vi foreslår kutt på de fleste tjenesteområdene. Det som redder oss nå er et avvik i premiefondet for pensjoner på seks millioner kroner. Kommunen kan ikke regne med at det skjer hvert år.

Fordi dette i praksis betyr at vi egentlig ikke sparer nok, så vil det være fornuftig om kommunestyret velger flere sparetiltak, for å forhindre at kommunen må spare dobbelt opp de kommende årene. Disse pengene bør settes av i disposisjonsfondet, fordi framtidsutsiktene er usikre. På grunnlag av tidligere signaler fra regjeringen, trodde vi at kommunen neste år måtte effektivisere driften med 1,5 millioner kroner, men fasit ble fire ganger verre. Forutsetningen for en trygg framtid for kommunen er at kommunens tjenester, som helhet, ikke er dyrere enn i sammenliknbare kommuner, slik de fremdeles er på noen sektorer. Om kommunestyret har et slikt mål, så er de mest opplagte grepene å legge ned alle tjenester kommunen ikke må tilby og trekke seg ut av alt kommunen ikke må delta i, som ikke gir effektiviseringsgevinster

Kautokeino kommunes visjon og målsetting

VISJON

Kautokeino kommunes visjon er:

Kautokeino – Veiviseren i Sápmi

Visjonen uttrykker at Kautokeino kommune er og skal være en foregangskommune i Sápmi. Visjonen uttrykker vilje og ønske om en fortsatt positiv utvikling i kommunen, samtidig som en er klar over at mange faktorer spiller inn og henger sammen for at dette skal skje. En positiv utvikling fordrer samarbeid på kryss og tvers av enhetene, bransjer og politiske områder.

HOVEDMÅLSETTING

Utgangspunkt i visjonen er følgende hovedmål formulert:

Å utvikle Kautokeino kommune som et attraktivt samisk samfunn for både innbyggere og næringsliv.

Hovedmålet favner bredt og inkluderer både innbyggere og næringsliv. Det gjenspeiler også at den samiske kulturen er en bærebjelke for kommunen. Innbyggerne og samfunnet for øvrig i Kautokeino bærer med seg elementer fra både norsk og samisk kultur.

Det er viktig at kommunen har gode tilbud til sine innbyggere både når det gjelder offentlige tjenester, men også kultur- og fritidstilbud. Likeledes må det legges til rette for at næringslivet har stabile og gode rammebetingelser.

Gjennom samhandling og felles målrettet innsats bygd på glød, glede og begeistring, skal Kautokeino kommune videreutvikles å framstå som attraktiv, både som bosted og for bedriftsetableringer.

Generelt om økonomiplan

KOMMUNELOVENS BESTEMMELSER

Økonomiplanen utarbeides etter §44 i kommuneloven, mens kravene til årsbudsjettet fremgår av §45 og §46 i samme lov. Kommunestyret vedtar økonomiplan med handlingsprogram og årsbudsjett for 2018. Kommuneloven stiller følgende krav til dokumentet:

1. Kommunestyret skal årlig vedta en rullerende økonomiplan
2. Økonomiplanen skal omfatte de 4 neste budsjettår
3. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte.
4. I økonomiplanen skal det for hvert enkelt år anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp, jmfør §46, 6.
5. Planer som omfatter avgrensede deler av kommunens virksomhet, skal integreres i økonomiplanleggingen og bruken av midler innarbeides i planen.
6. Kommunestyret vedtar selv økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet.
7. Innstillingen til økonomiplan, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før den behandles i kommunestyret.

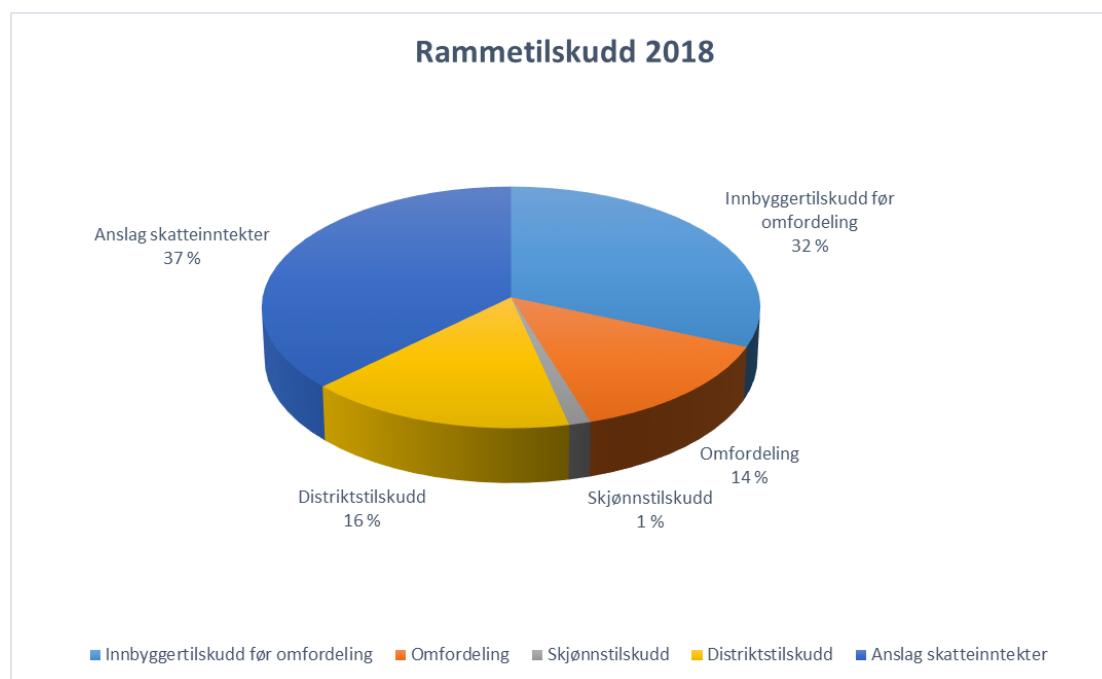
GRUNNLAG OG VIKTIGE MOMENTER

Økonomiske rammer fra staten strammes inn og gir ikke rom for videreføring av dagens driftsnivå. For kommunen innebærer det at aktivitet og tjenestenivå må tilpasses de økonomiske rammene. Tjenesteenhetene ble i økonomiplanprosessen utfordret på å synliggjøre konsekvenser av reduksjon i rammene. For de fleste enhetene er økonomiplanprosessen gjennomført med utgangspunkt i uendrede rammer fra 2017. Tilpasning til strammere økonomiske rammer er utfordrende og vil måtte få noen merkbare konsekvenser, men generelt er målet å opprettholde et godt tjenestetilbud til kommunens innbyggere.

Økonomiske rammer for 2018-2021

Økonomiplanen 2018-2021 er utarbeidet i faste 2018-priser. Det er lagt til grunn at inntekter er på nivå med 2017, der det ikke er nevnt noe annet. Investeringsbudsjettet er utarbeidet i faste 2018-priser.

Det må fortsatt være et mål for en kommune å bygge opp reserver som kan benyttes til å dempe eventuelle økonomiske nedturer som følge av f.eks. utfordringer og usikkerhet knyttet til økte demografikostnader, økte kapitalkostnader, økte pensjonskostnader, usikkert finansmarked eller finansiering av statlige reformer. I dette perspektivet er det en utfordring å legge til rette for en forvaltning av kommunens midler som tilfredsstillende brukernes behov for tjenester og samtidig bidrar til å opprettholde et økonomisk handlingsrom.



FRIE INNTEKTER

Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter (på alminnelig inntekt og formue), eiendomsskatt, og andre ikke-øremerkede statlige tilskudd. Anslaget for veksten i frie inntekter for Kautokeino kommuner er på 0,4%, eller kr 1,1 millioner. Det er etter at anslaget for frie

ØKONOMISKE RAMMER FOR 2018-2021

inntekter i 2017 er korrigerert for endringer i revidert nasjonalbudsjett og oppjustering av skatteanslaget for 2017. Beregnet vekst i frie inntekter på nasjonalt nivå er 2,6%. For kommunene i Finnmark er veksten 1,9%. (jfr Grønt Hefte 2018).

Av større endringer i Statsbudsjett 2018 med betydning for kommunen er kutt i toppfinansieringsordning for ressurskrevende brukere. Innslagspunktet økes med kr 50 000 og vil for kommunen innebære en reduksjon i refusjonsinntekter. Ny bemannings- og pedagognorm innføres fra 1. august 2018 uten at det er gjort endringer i finansieringsopplegget. Manglende finansiering vil legge press på kommunens handlingsrom.

Skatt og rammetilskudd 2012-2018

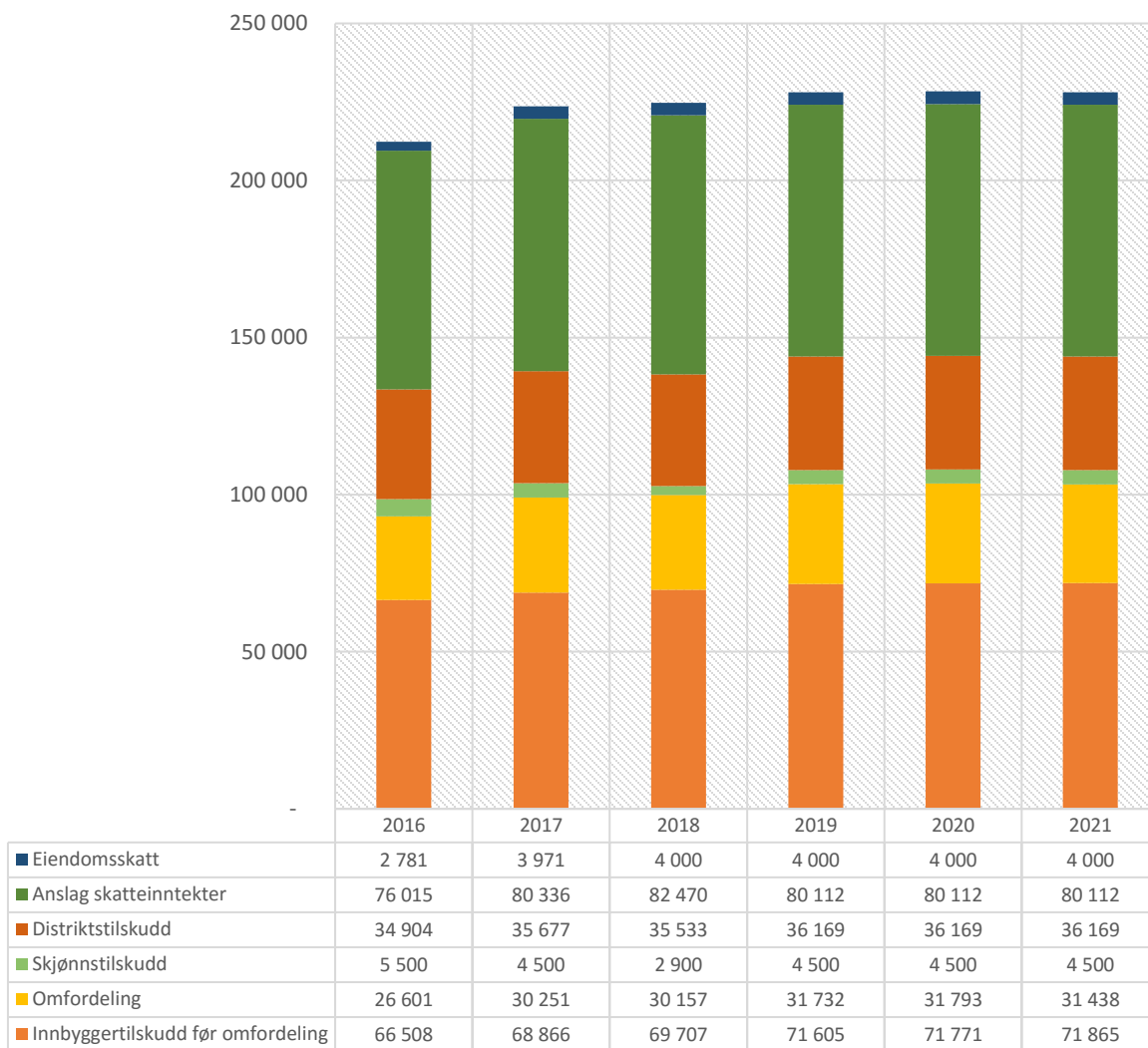
Statsbudsjettet for 2018 gir en økning på 0,5% i totale frie inntekter, i kroner utgjør det 1,137 MNOK. (Oppgavekorrigererte frie inntekter korrigerert for RNB). Pris- og lønnsveksten i kommunesektoren (deflator) er anslått til 2,6% i 2018. Dersom en kun ser på totalnivå for kommunen innebærer forslaget til statsbudsjettet at kommunen ikke får kompensert for lønns- og prisvekst. Både skjønnstilskudd, distriktstilskudd og utgiftsutjevning reduseres.

Innbyggertilskuddet med utgiftsutjevning er beregnet ut i fra tallet på innbyggere per 1. juli 2017. Skatteutjevninga blir gjort gjennom budsjettåret, etter hvert som skatteinntektene ligger klar. I skatteutjevninga blir det brukt innbyggertall per 1. januar 2018, og rammetilskuddet til hver enkelt kommune blir justert i forhold til skatteutjevninga. Endelig skatteutjevning er ikke klar før i februar 2019 og er således ikke med i utregninga av rammetilskuddet. Endelig rammetilskudd blir altså først klart i februar 2019.

Kr 819 000 av rammetilskudd en øremerket til 2 formål. Helsestasjonstjenesten med kr 427 000, utdanning av deltidsbrannmannskap kr 135 000 og tilskudd frivilligsentral kr 397 000. Tiltakene er en videreføring fra 2017. I statsbudsjettet for 2018 er det ikke foreslått å videreføre de ørmerkede midlene til deltidsbrannmannskap.

ØKONOMISKE RAMMER FOR 2018-2021

Rammetilskudd, kommunale avgifer og eiendomsskatt
2016-2021



Innbyggertilskudd og utgiftsutjevning

Innbyggertilskuddet blir i utgangspunktet fordelt mellom kommunene med ett likt beløp per innbygger, deretter skjer det en omfordeling mellom kommunene gjennom utgiftsutjevningen på grunn av ulikheter i behovene i den enkelte kommune, korreksjonsordning for elever i statlige og private skoler, inndelingstilskudd og inntektsgarantitilskudd. Innbyggertilskuddet, inkludert utgiftsutjevningen, er basert på innbyggertall per 1. juli 2017. Kautokeino hadde da 2

ØKONOMISKE RAMMER FOR 2018-2021

938 innbyggere. Det er store kostnadsforskjeller kommunene imellom når det gjelder produksjon av tjenestetilbud. Gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet skal kommunene i prinsippet få full kompensasjon for de kostnadsforskjellene de selv ikke kan påvirke. Det gjelder for eksempel aldersfordelingen, levekår og bosettingsmønster. Denne kompensasjonen skjer i praksis gjennom kostnadsnøkkelen, som består av ulike kriterier med vekter.

Utgiftsutjevningen er en ren omfordeling – det som blir trukket inn fra noen kommuner blir delt ut igjen til andre kommuner. Vår indeks tilsier at vi for 2018 har ett beregnet utgiftsbehov som ligger 19,21 % over landsgjennomsnittet. Det betyr at Kautokeino kommune er en mer kostnadskrevende kommune å drive enn landsgjennomsnittet, og det blir vi kompensert for gjennom utgiftsutjevningen.

Tilskuddet er en kombinasjon av at sats pr innbygger øker fra kr 23 313 til kr 23 726 og redusert innbyggertall fra 2954 til 2938. Netto økning på kr 841 000.

Distriktstilskudd Nord-Norge

Distriktstilskuddet er et særskilt regionalpolitisk virkemiddel som skal bidra til et bedre tjenestetilbud og en høyere kommunal sysselsetting i områder med et konjunkturavhengig næringsliv. Tilskuddet blir beregnet på grunnlag av 3 kriterier, en sats per innbygger 01.01.2017, distriktsindeks for 2016 og tillegg til alle kommuner med et innbyggertall på under 3 200. Tilskuddet er ikke prisjustert i 2018, slik det er gjort tidligere år. Den realøkonomiske betydningen av distriktstilskuddet reduseres. Med 18 færre innbyggere og en sats på kr 8 008 pr innbygger blir det en reduksjon fra tidligere år på kr 144 000.

Anslag skatteinntekter og inntektsutjevning

Skatteanslaget oppjusteres for kommunesektoren. Siden de endelige skatteinntektene for 2018 ikke vil være klar før i januar 2019, er det gjort et anslag på hvor store skatteinntektene for 2018 vil være. I anslaget er det tatt utgangspunkt i nivået på skatteinntektene i 2016. Skatteanslaget for 2018 deretter framskrevet i tråd med veksten i det samlede skatteanslaget. Det betyr at det blir forutsatt en lik skattevekst per innbygger, med fordeling som i 2016. Etter hvert som skattetallene foreligger omfordeles skatteinntekter mellom kommunene, for å utjevne forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene, såkalt inntektsutjevning.

I anslag for skatteinntekter er det lagt inn en økning på 1,06%, økte inntekter på kr 536 000. Skatteinntekter og inntektsutjevningen for den enkelte kommune fastsettes ikke gjennom statsbudsjettet. Stortinget fastsetter kun skatteøren for 2018.

ØKONOMISKE RAMMER FOR 2018-2021

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt utliknes for alle eiendommer i kommunen, som ikke er gitt fritak etter vedtak fra kommunestyret eller direkte i eiendomsskatteloven. Inntekten fra eiendomsskatt kan reduseres ved å øke bunnfradraget eller redusere promillesatsen. I økonomiplanen er det lagt til grunn et bunnfradrag for bolig og fritidseiendom på kr 800 000 og 2 promille i eiendomsskattesats. For næring er det lagt til en eiendomsskattesats på 7 promille. Totalt er anslag for inntekt fra eiendomsskatt i 2018 kr 4 millioner. Anslaget i budsjettet er basert på estimert inntekt for 2017. I budsjettanslaget er det tatt høyde for uavklarte klagesaker og søknader om fritak. For at budsjettet skal bli mest mulig realistisk er det gjort et fradrag i estimerte inntekter (se saksfremlegg fastsettelse av eiendomsskatt 2018), disse inntektene er utarbeidet fra takstinformasjon og kan avvike fra faktiske inntekter.

Det er varslet endringer i eiendomsskatt for verk og bruk fra og med eiendomsskatteåret 2019, med trinnvis reduksjon i skatteinntektene over 5 år fra og med 2019. Konsekvens av eventuelle endringer vil gi utslag fra og med 2019. De økonomiske konsekvensene av endringene er ennå usikre og er derfor ikke lagt inn i økonomiplan for 2018-2021, men for Kautokeino kommune kan endringene redusere de fremtidige inntektene med opp mot 1,5 MNOK.

Brukerbetalinger

Det er i en liten grad innarbeidet økninger i brukerbetalinger og gebyrer utover det som følger av generell lønns- og prisvekst. Ellers bestemmes nivået på de kommunale gebyrer gjennom selvkostkalkyler, lover og forskrifter. Brukerbetalinger knyttet til sykehjemsopphold, oppholdsbetaling i barnehager m.m. reguleres i henhold til de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og statsbudsjett. Selvkostområdene følger de føringer som er gitt i «Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale tjenester». Selvkostområdene omfatter vann, avløp, renovasjon, slam og feiing. Eventuelle overskudd eller underskudd i selvkostregnskapet føres mot selvkostfond.

Overføringer med krav til motytelse

Dette dreier seg i stor grad om refusjoner for tjenester som kommunen yter (kostnadsdekning) som sykepenger, tilskudd og refusjonsordning for ressurskrevende brukere. De fleste av budsjettpostene er anslått med forsiktighet.

ØKONOMISKE RAMMER FOR 2018-2021

Lønns- og prisvekst

I statsbudsjettet er det anslått en lønnsvekst på 3% for kommunene. Den generelle prisveksten er anslått til 1,6% og veksten i ordinær alderspensjon til 2,2%. Den kommunale deflatoren er dermed 2,6% for 2018. Økonomiplanen opererer med faste 2018-kroner i hele 4-års perioden.

Pensjonskostnader

Sats for KLP (arbeidsgivers andel) er 16,59 % etter signaler fra KLP. Ansattes andel er på 2 prosent Endelig kostnad avhenger både av lønnsoppgjør og selskapets avkastning i finansmarkedet.

Lån, renter og avdrag

Høy lånegjeld vil gjøre kommunen sårbar for renteøkninger. Selv om det brukes virkemidler som rentebinding for å redusere renterisiko vil betjening av lånegjeld legge beslag på betydelige midler i driftsbudsjettet og dermed redusere kommunens handlingsrom. Et ambisiøst investeringsprogram med nye låneopptak i økonomiplanperioden vil føre til at gjelden vokser. Etter hvert vil lånegjelden binde opp en større og større andel av fremtidige inntekter og dermed begrense fremtidig handlingsrom. Med nye investeringer følger også økte utgifter til drift og vedlikehold. Samlet lånegjeld utgjør 207 mill. kr ved utgangen av 2016.

Den økonomiske situasjonen for Kautokeino kommune er at alle investeringer medfører nye låneopptak. Med høy gjeld vil kommunen gjøre seg sårbar for fremtidige renteendringer. En renteøkning på 1% på en lånegjeld på 207 MNOK vil gi en økt renteutgift på rundt 2 MNOK. Usikkerhet i verdensøkonomien kan medføre en stigende rente. Kommunalbanken 1,45% og Husbanken 1,6 %.

Kautokeino kommune har lån i Kommunalbanken, KLP og Husbanken. Tabellen nedenfor viser totale lån, renter og avdrag i henhold til betalingsplaner for våre lån for økonomiplanperioden.

Totalt	2018	2019	2020	2021
Renter	5 000 000	4 800 000	5 100 000	5 200 000
Avdrag	5 400 000	5 400 000	5 400 000	5 400 000
Restgjeld	201 712 000	195 792 000	189 872 000	183 951 000

Tabellen forutsetter nye låneopptak i 2018 på kr 4,450 millioner.

ØKONOMISKE RAMMER FOR 2018-2021

Renteutvikling

Det er forventet noe høyere rentenivå på sikt, men det er knyttet stor usikkerhet til fremtidige renteanslag da det er vanskelig å anslå hvilke konsekvenser gjeldskrisen i resten av verden og redusert økonomisk vekst vil ha på norsk økonomi i de neste årene. Lånerenten til kommunene ser ut til å ha kommet til et minimum.

I økonomiplanen er det lagt inn en renteøkning på 0,4 prosentpoeng på eksisterende lånuendrede i planperioden. Det er foreløpig lagt til grunn samme renteprognose som i forrige økonomiplan, med en pengemarkedsrente på 1,6 % i 2018 med et påslag på 0,4 %. En mer nøyaktig beregning av renter og avdrag vil ikke være mulig før endelig forslag til investeringsbudsjett foreligger. Det historisk lave rentenivået aktualiserer ekstraordinær nedbetaling av lån og/eller økt egenfinansiering av investeringer.

Finansinntekter

I ny planperiode forventes uendrede finansinntekter, hovedsakelig på grunn av at lavt rentenivå. Renteinntekter fra kommunens ordinære likviditet vil videreføres. I hovedsak består finansinntektsposten av renter på kommunens bankinnskudd, samt renter av startlån, og næringslån.

Disposisjonsfond

Kommunens økonomiske soliditet og evne til å takle uforutsette hendelser vil i stor grad avhenge av de frie økonomiske reserver som kommunen har til rådighet. Slike reserver er i hovedsak definert som disposisjonsfond. Disposisjonsfond er midler som kommunen fritt kan disponere både til drifts- og investeringsformål. Fylkesmannen i Finnmark anbefaler at kommunen over tid bygger opp en buffer i form av disposisjonsfond på minimum 6-10% av brutto driftsinntekter.

I løpet av 2016 ble disposisjonsfondet styrket med kr 4,146 mill. I 2017 ble fondet styrket med netto kr 4,6 mill (tall pr 1.11.2017). Et nivå på rundt 6-10 % av brutto driftsinntektene er et viktig mål for kommunen. Disposisjonsfondet må fortsatt tilføres årlige midler for å oppnå målet om 6-10 % av brutto driftsinntektene over tid.

Utviklingstrekk



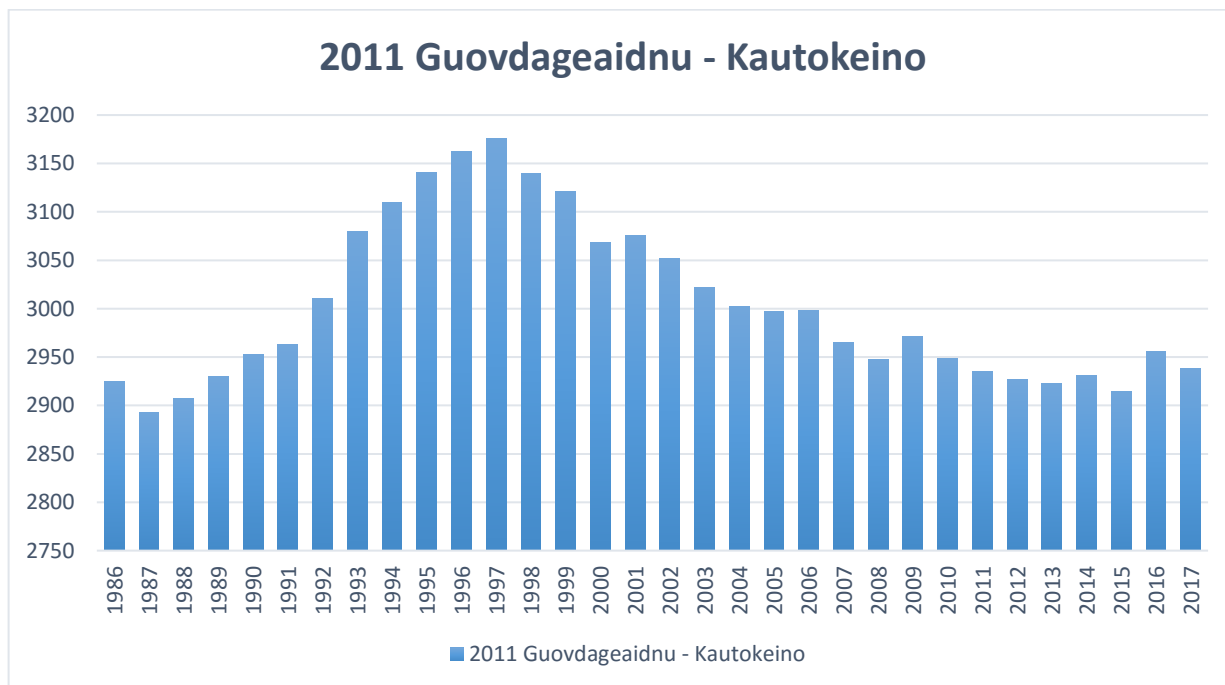
BEFOLKNING

Kautokeino kommune hadde pr 01.01.2017 et innbyggertall på 2 938 personer, en reduksjon i forhold til 2016 med 18 personer. Fra 1997 har innbyggertallet gått ned. I henhold til befolkningsfremskrivninger utarbeidet av Statistisk sentralbyrå (SSB) forventes en reduksjon i folketallet i Kautokeino frem mot 2040. Erfaringstall viser imidlertid at prognosene ikke alltid har slått til. I økonomiplanperioden er det forutsatt uendret innbyggertall frem til 2020.

Demografisk utvikling frem til i dag

Ved utgangen av 2. kvartal 2017 er det 2 938 innbyggere i kommunen, det samme tallet som ved inngangen av 2017.

Oversikt over utvikling innbyggertall pr 1. januar fra 1986-2017:

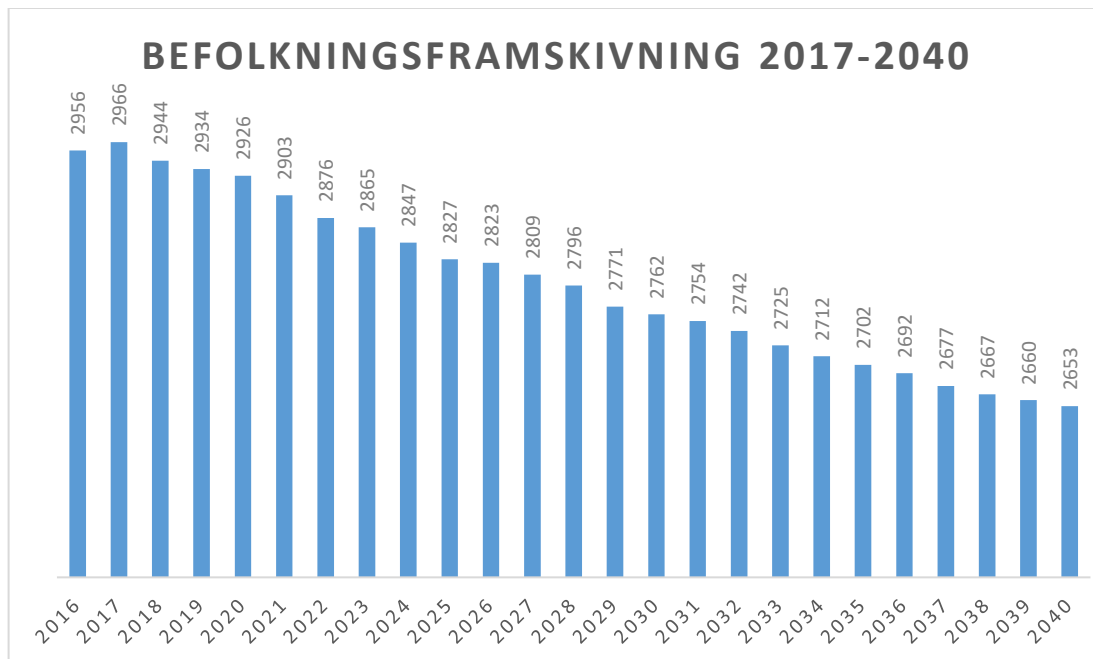


Kilder: Statistisk sentralbyrå

UTVIKLINGSTREKK

Demografisk utvikling fremover

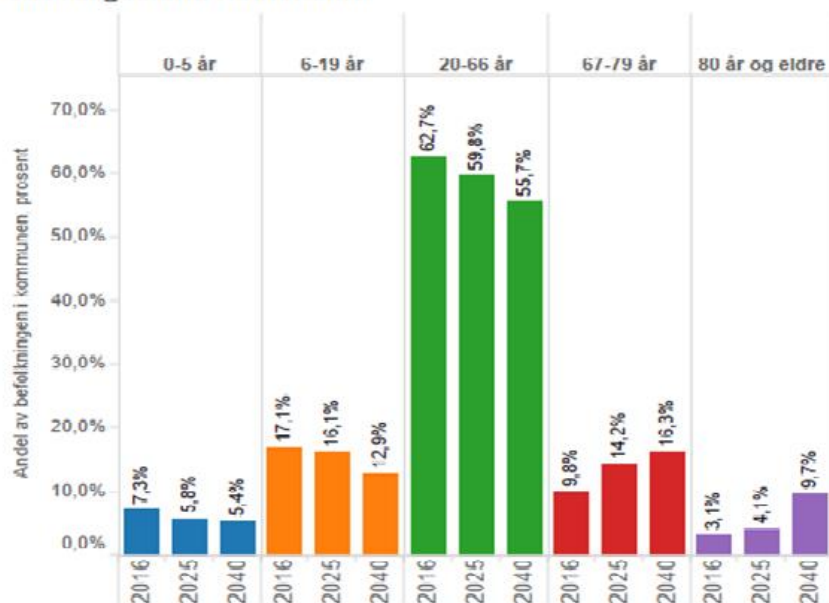
Prognose for befolkningsutvikling kan gi en pekepinn på tjenestetilbudet kommunen må legge til rette for. Statistisk sentralbyrå (SSB) oppdaterte sine befolkningsprognoser i 2017. Her vises utdrag for Kautokeino kommune basert på prognosen middels nasjonal vekst (MMMM):



Det må presiseres at disse tallene er basert på prognoser/framskrivningsmodeller og at det er til dels betydelig usikkerhet knyttet til prognosene. Kommunens attraktivitet vil kunne ha stor betydning for utvikling i folketallet.

UTVIKLINGSTREKK

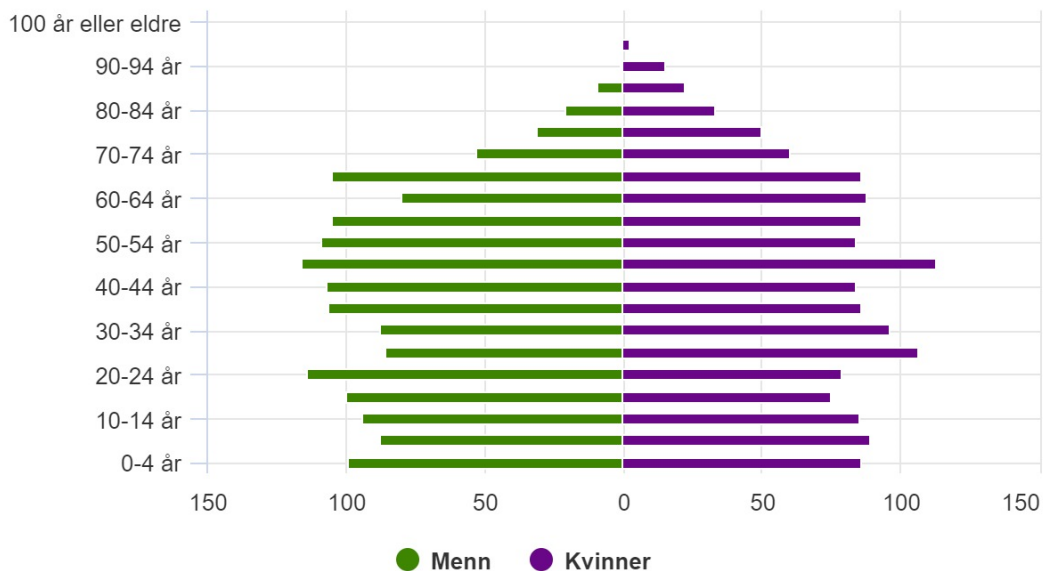
Befolkningssammensetningen i 2016, 2025 og 2040.
Hovedalternativet. Summerer seg til 100 % for det enkelte år.
Guovdageaidnu Kautokeino



Innbyggertall fordelt på alder og kjønn

Aldersfordeling

[per 1. januar]



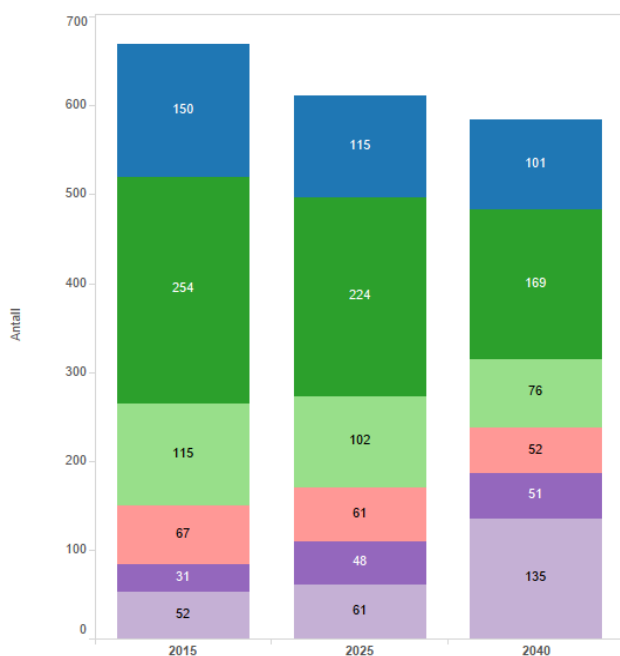
Kilde: Folkemengde, Statistisk sentralbyrå

UTVIKLINGSTREKK

UTVIKLING TJENESTEBEHOV

Demografisk utvikling gir endret fremtidig tjenestebehov.

Antall tjenestemottakere. 2015, 2025 og 2040. Guovdageaidnu - Kautokeino



Her kan du tilpasse figuren:

Velg kommune
Guovdageaidnu - Kautokeino

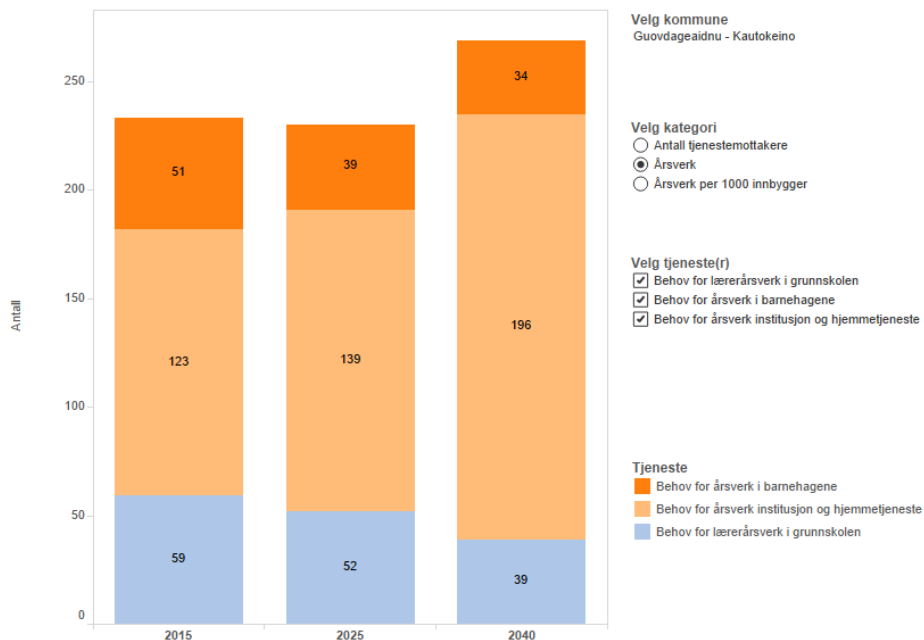
Velg kategori
 Antall tjenestemottakere
 Årsverk
 Årsverk per 1000 innbygger

Velg tjeneste(r)
 Barn 1-5 år med barnehageplass
 Elever i grunnskolen 1.-7 trinn
 Elever i grunnskolen 8.-10. trinn
 Mottakere av institusjonstjenester og hjemmetjenester 0-66 år
 Mottakere av institusjonstjenester og hjemmetjenester 67-79 år
 Mottakere av institusjonstjenester og hjemmetjenester 80 år eller eldre

Tjeneste
 Barn 1-5 år med barnehageplass
 Elever i grunnskolen 1.-7 trinn
 Elever i grunnskolen 8.-10. trinn
 Mottakere av institusjonstjenester og hjemmetjenester 0-66 år
 Mottakere av institusjonstjenester og hjemmetjenester 67-79 år
 Mottakere av institusjonstjenester og hjemmetjenester 80 år eller eldre

UTVIKLINGSTREKK

Årsverk. 2015, 2025 og 2040. Guovdageaidnu - Kautokeino



I beregningene av tallet på tjenestemottakere og arbeidskraftbehov framover er det tatt

utgangspunkt i samme dekningsgrader og standard på tjenestene som i 2015. Det er betydelig usikkerhet knyttet til både befolkning, dekningsgrader og standard på lang sikt.

Framskrivningene tar utgangspunkt i tall fra KOSTRA for 2015 og hovedalternativet i Statistisk sentralbyrås befolkningsframskrivninger fra juni 2016. Det må presiseres at disse tallene er basert på prognoser/framskrivningsmodeller og at det er til dels betydelig usikkerhet knyttet til prognosene. Kommunens attraktivitet vil kunne ha stor betydning for utvikling i folketallet.

LIKVIDITET

Kommunelovens § 46, pkt. 3 stiller krav til at enhver kommune skal ved budsjetteringen sørge for at kommunen har tilstrekkelig likviditet til at løpende utgifter dekkes. Dersom kommunen har likviditetsproblemer, må budsjetteringen legges opp med sikte på å bøte på dette.

Likviditeten til Kautokeino kommune er under stadig press, og er avhengig av at det til enhver tid er tilgjengelige ubrukte fondsmidler eller ubrukte lånemidler for å ha tilstrekkelig likviditet for å dekke løpende forpliktelser.

UTVIKLINGSTREKK

Kautokeino kommune har i dag ikke problemer med likviditeten noe som blant annet skyldes stor beholdning av både ubrukte lånemidler og ubrukte avsetninger til fond. En situasjon som er midlertidig på grunn av utsatte investeringer. Målsettingen er å jobbe for å sikre en stabil og sunn likviditet i fremtiden, tilpasset forpliktelsesbehovet.

Tidsforskjellen mellom inn- og utbetalinger gjør det nødvendig for kommuner å ha en beholdning med midler, en arbeidskapital, for ikke å komme i betalingsvansker. Arbeidskapital er forskjellen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld og sier noe om størrelsen på den kapital kommunen trenger for å finansiere den daglige driften. Arbeidskapitalen defineres som en del av bedriftens driftskapital, og er ett populært mål for bedriftens likviditet. En negativ arbeidskapital vil bety at bedriften har problemer med å betjene den kortsiktige gjelden.

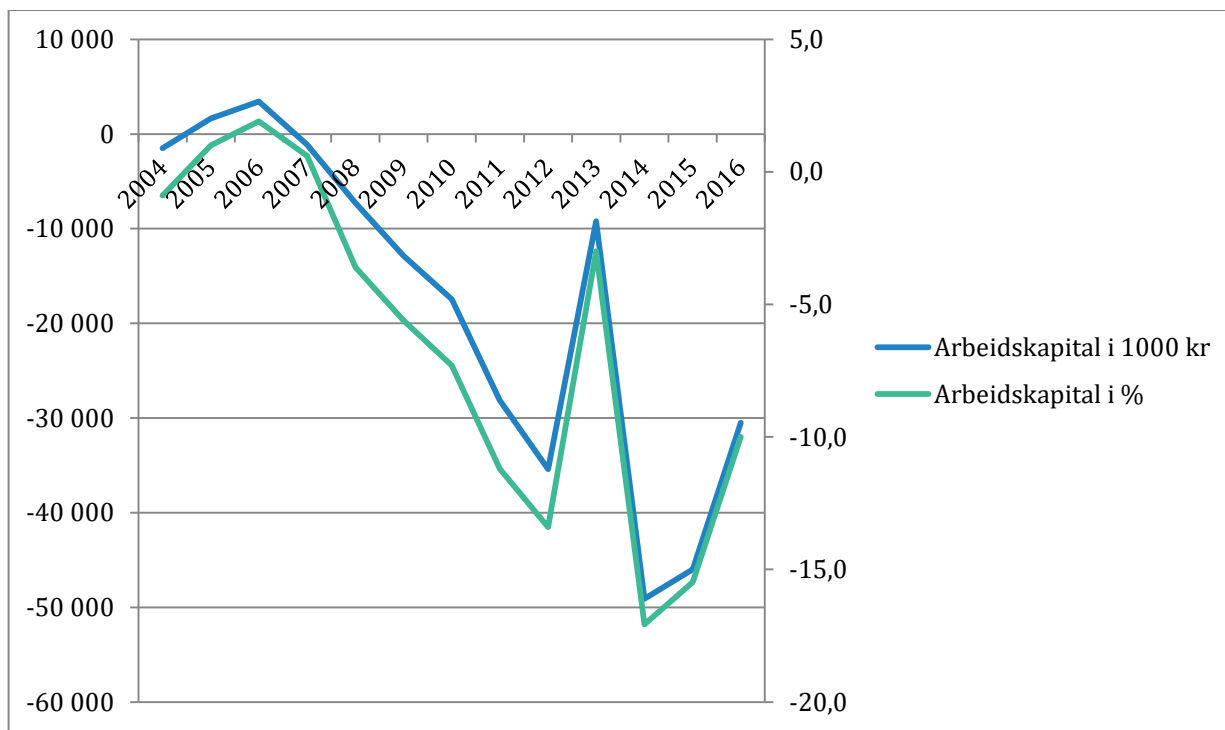
Utvikling av arbeidskapital i Kautokeino kommune:

	2004	2005	2006	2 007	2008	2009	
Kautokeino i 1000 kr	-1 499	1 652	3 419	-1 145	-7 276	-12 870	
Kautokeino i %	-0,9	1,0	1,9	1	-3,6	-5,6	

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kautokeino i 1000 kr	-17 475	-28 148	-35 402	-9 210	-49 086	-45 973	-30 498
Kautokeino i %	-7,3	-11,2	-13,4	-3	-17	-15	-10

Beløpene i tabellen ovenfor er arbeidskapitalen i Kautokeino kommune i nominelle kroner og i prosent av inntekter.

UTVIKLINGSTREKK



OVERSIKT OVER ANSATTE

Lønnsutgiftene er den største kostnaden i budsjettet. Utvikling i antall ansatte og årsverk vil ha stor betydning i budsjettssammenheng.

	2018 1)		2017 2)		2016	
	Antall	Årsverk	Antall	Årsverk	Antall	Årsverk
Rådmannens stab	22	21,3	21,	20,3	20	18,8
Helse og omsorg	162	117,9	167	122,1	164	106,3
Teknisk enhet	49	30,9	42	26,9	42	26,9
Kultur og oppvekst	125	113,2	111	100,4	119	104,8
Nav/sosial	5	4,5	4	3,5	4	3,5
Totalt	363	287,7	345	273,2	349	260,3

1) I henhold til budsjett 2) ikke endelige tall.

Antall årsverk 287,7 totalt.

Investeringer

INVESTERINGSBEHOV

De fleste investeringene har vært lagt på is de siste år. Kun de mest nødvendige og allerede igangsatte investeringer er gjennomført. Det er planlagt investeringer for kr 17 345 000 i 2018, og gjelder i hovedsak på vann-, avløp- og renovasjonsområdet, digitalisering samt kjøkken på helsesenter.

De største investeringene som planlegges i 2018 er:

- Gjennomføring av digitaliseringsprosjektet kr 2 000 000
- Tilbakebetaling tilskudd Maze Bo- og servicesenter kr 3 336 500
- Innkjøp av brannbil i Máze kr 2 000 000
- Forprosjektering og prosjektering av rensetrinn og ny vannkilde kr 1 000 000

Utenom investeringer føres også ordningen med startlån og egenkapitalinnskuddet til KLP over investeringsbudsjettet. Selv om egenkapitalinnskuddet til KLP føres over investeringsbudsjettet, må det finansieres over driftsregnskapet. Avdrag på startlån som kommunen betaler til Husbanken dekkes av avdrag kommunen mottar fra låntakere av startlånsmidler. For 2018 forventes det at avdragene kommunen mottar fra låntakere er mindre enn det kommunen betaler til Husbanken. Mellomlegget finansieres av fondsmidler, som er midler låntakere tidligere har innbetalt.

FINANSIERINGSBEHOV

Tidligere vedtatte investeringene finansieres med ubrukte lånemidler. Nye investeringstiltak finansieres med nye låneopptak. Nye investeringer vil føre til økning av lånegjelden i perioden. Det er budsjettet med nye investeringer på kr 5 100 000 som skal finansieres med nye låneopptak. Øvrige investeringene er videreføringer fra 2017 og for disse har kommunestyret allerede godkjent nye låneopptak.

BRUK AV FOND

Det er planlagt brukt kr 100 000 av fond til dekning av investeringene. Det er fondsmidler som er avsatt tidligere år til investeringstiltak, og gjelder løpende fylling av gammel søppelplass. I tillegg må fondet som er knyttet til Husbankens startlånsordning belastes med kr 478 000 for å finansiere kommunens budsjetterte avdrag til Husbanken som ikke blir dekket av mottatte avdrag fra mottakerne av startlån.

INVESTERINGER

EGENFINANSIERING AV INVESTERINGER

Investeringer har historisk vært lånefinansiert i stor grad. Lån til investeringer tas opp som samlelån, de senere år med avdragstid på 30 til 40 år. Det finnes egne bestemmelser om minimums avdragstid på lån, regnet på basis av anleggsmidlenes levetid. Kommunen ligger godt innenfor minimumsbestemmelsene. Det er allikevel et mål å øke egenfinansieringsgrad for investeringer og samtidig unngå at anleggsmidler med kort levetid (som f.eks. IKT-investeringer) lånefinansieres med lang avdragstid. Etterslepet i vedlikeholdet og nye investeringsbehov tilsier økt lånebehov og gjør det naturlig å bygge opp kapital til egenfinansiering.

ENHETENES BUDSJETT

Enhetenes budsjett

ANSVAR 1* SENTRALE STYRINGSORGANER

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 18 → 17
Inntekter	-39 000	-79 000	-40 000
Utgifter	3 665 250	4 075 487	410 237
Netto/ rammebehov	3 626 250	3 996 487	370 237

Ramme 1* viser utgifter til politisk nivå. Budsjettbehovet er økt med kr 31 807,-. Dette skyldes økte politiske godtgjørelser som følger stortingsrepresentantenes godtgjørelser som fastsettes sentralt pr 1.mai hvert år. Men fordi 2018 ikke er et valgår, er utgifter til valg redusert til 0. I budsjett 2017 utgjorde valget kr 405.500,-. Denne utgiften til valg må innføres igjen i 2019. I tillegg har ordfører bedt om at reglement for godtgjørelse til folkevalgte tas opp til revidering og at ordførers godtgjørelse settes ned med kr 100.000,-. Det innebærer at godtgjørelsen fra og med 01.01.2018 er 80% av stortingsrepresentantenes godtgjørelse i forhold til 90% som dagens reglement tilsier. Med disse forklaringene reduseres budsjett for ramme 1* med kr 370 237,- i 2018.

ANSVAR 2* PROSJEKTER RÅDMANNENS STAB

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 18 → 17
Inntekter	-2 300 000	-1 093 000	-1 207 000
Utgifter	3 731 500	2 877 158	854 342
Netto/ rammebehov	1 431 500	1 784 158	-352 658

Ramme 2* er prosjektansvar. Rådmannen har her ansvar for IT samarbeidet med Karasjok og Porsanger, budsjett for Hovedvernombudet, utviklingsdelen av tospråklighetsmidler fra Sametinget og rådmannens prosjekter. Ansvarene har et redusert budsjettbehov med kr 352 658,-. Reduksjonen skyldes i hovedsak at det var avsatt midler til ny hjemmeside i 2017, dette er ikke videreført i 2018, videre vil eiendomsskatteprosjektet avsluttes som et prosjekt i 2017 og innlemmes i ordinær drift under tekniske tjenester.

Utgiftene har økt med kr 854 342,- i budsjett, det skyldes at noe av utgiftene til felles IT drift ikke har vært budsjettert tidligere, men fremgår av tidligere års regnskap. Videre er utgifter til

ENHETENES BUDSJETT

utvikling av tospråklighet flyttet hit. Økning i inntekter skyldes flytting av Sametingets tospråklighetsmidler, tilskudd til utvikling til et prosjektregnskap, samt noe økning i budsjett for refusjon fra Karasjok og Porsanger, basert på tidligere års regnskap. Prosjekt ansvar er litt vanskelig å forutse/budsjettere. Men ofte er ansvarene et nullspill, da det kommer inn prosjektmidler som skal dekke utgifter hvis det blir endringer. Men vår kommunes andel av IT-samarbeidet belastes et prosjektansvar og vil aldri være et nullspill slik det regnskapsføres pr i dag.

ANSVAR 3* RÅDMANNENS STAB OG STØTTE

Ansvar/enhet	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Endring 18 → 17
Inntekter	-2 893 200	-2 728 363	164 837
Utgifter	28 319 177	28 546 180	227 003
Netto/ rammebehov	25 425 977	25 817 817	391 840

Ramme 3* er rådmannens stab som består av rådmann, økonomi og skatt, lønn og personal, servicetorget, språk, arkivtjenesten og IT. IT betaler de fleste lisenser, årsavgifter og drift av IT for hele kommunen.

Rammen er redusert med kr 391 840,-. Inntekter er økt med kr 164 837,- som skyldes korrigeringer i forhold til regnskap. Utgiftene er redusert med kr 227 003,-. Det er lagt inn politiske vedtak som øker budsjettet:

- Tilskudd til Næringshage as kr 300.000,-
- Tilskudd til Frivilligsentralen kr 100.000,-
- Avsatt pott til seniortiltak kr 100.000,-
- Totalt kr 500.000,-

Dette betyr at budsjett for rådmannens stab er redusert med kr 891 840,- i forhold til 2017.

De store reduksjonene er:

- Velferdsmidler (julebord og treningsutstyr i 2017) kr 250.000,-
- Opplæringsmidler kr 50.000,-
- Innfordringsgebyr kr 100.000,-
- E-faktura prosjekt (porto, konvolutter o.l) kr 50.000,-
- Totalt kr 450.000,-

Resten er småjusteringer av budsjettposter i hele rammen.

ENHETENES BUDSJETT

Beskrivelse av dagens situasjon

Med dagens ansattressurser blir ikke alle oppgaver som er lagt til rådmannens stab utført tilfredsstillende. Det er flere oppgaver som blir ugjørt og flere som blir venstrehåndsarbeids, dvs. bare delvis utført, eksempelvis: - oppfølging av mottak av sykepengerefusjoner fra NAV, - rydding og ajourhold av personalarkiv, - ajourhold av HMS og internkontrollsystem, - rutiner, rydding innen økonomi, - oppdatering av reglementer, - planarbeid, - innføringsarbeid o.l. Det er derfor viktig å få gjennomført innføring av digitale hjelpemidler slik at oppgaver kan utføres enklere med bedre kvalitet, og ansattressurser kan få løsgitt tid til oppgaver som er blitt utsatt lenge.

I 2018 mener vi å gjennomføre anbudsrunder innen flere områder, blant annet innføre et HR-system for ivaretagelse av personalet spesielt med tanke på fraværsføring og statistikk og et hjelpemiddel for offentlige anskaffelser.

Ny hjemmeside skal være på plass tidlig i 2018, med elektroniske søknadsskjema på begge språk og andre muligheter for publikum til selvhjelp.

Kommunestyret har vedtatt en digitaliseringsstrategi 2017 – 2020 som gir utfordringer innen effektivisering. Staten har gitt føringer om at alle kommuner skal være full digitalisert i 2020. Med tanke på at det omtrent ikke finns programmer på samisk er dette en ekstra utfordring for vår kommune med ekstra utgifter.

Det er behov for å gjennomføre forenkling ved hjelp av digitalisering innen flere tjenesteområder også i administrasjonen.

Det koster å drive en kommune på to språk, Kautokeino kommune har hele tiden fokus på økt bruk av samisk språk, men midler til dette reduseres. Tospråklighetstilskuddet fra Sametinget har føringer om styrking av samisk tilbud til barn og unge, og kan derfor ikke lenger brukes til gjennomføring av to parallelle språk i administrasjonen.

Mål for 2018

Fokusområde effektivisering/digitalisering

- Engasjere prosjektleder for digitalisering
- Gjennomføre nødvendige anbudsrunder
- Innføre bruk av digitale hjelpemidler for effektivisering

Fokusområde sykefravær

- Opprettholde sykefravær under 6%

ENHETENES BUDSJETT

- Sykefraværsoppfølging ihht rutine

Fokusområde samisk språk

- Styrke og utvikle bruk av samisk språk

Fokusområde arbeidsmiljø

- Gjennomføre medarbeiderundersøkelse: 10-faktor

Tiltak i 2018

Innsparingstiltak:

- E-faktura og EHF-faktura prosjekt

Nye tiltak:

- Innføre HR-system
- Nytt kvalitetssikringssystem (internkontroll)
- Oppdatere styringsdel i plan for HMS
- Ta i bruk elektronisk årshjul
- Ta i bruk elektronisk administrativ delegasjonsprogram
- Ajourholde ny hjemmeside
- Innføre nytt intranett/informasjonside for ansatte
- Oppdatere språkplan
- Næringspolitisk handlingsplan
- Jobbe effektivt for å posisjonere kommunen som en næringsvennlig kommune
- Full elektronisk arkiv på alle kommunale arkiv – gradvis gjennomføring
- Overordnet beredskapsplan og overordnet krisehandteringsplan, rulleres
- Opplæring av ansatte

ANSVAR 4* - KULTUR- OG OPPVEKST

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 18 → 17
Inntekter	-21 030 554	-18 053 452	-4 784 076
Utgifter	99 382 613	94 398 537	3 177 102

ENHETENES BUDSJETT

Netto/ rammebehov	78 352 059	76 345 085	-2 006 974
--------------------------	------------	------------	------------

ANSVAR 2720* PROSJEKTER KULTUR OG OPPVEKST

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 18 → 17
Inntekter	962 000,-	962 000,-	
Utgifter	962 000,-	962 000,-	
Netto/ rammebehov			

Ansvar 2720* Prosjekter enhet kultur og oppvekst:

Barnehager:

- 1201 Samarbeidsavtale med PPT
- 1202 Tilskudd samisk barnehage - Beazedievvá
- 1203 Tilskudd samisk barnehage - Máze
- 1205 Tilskudd samisk barnehage - Gártnetluohkká
- 1206 Tilskudd samisk barnehage - Bálgá
- 1207 Tilskudd samisk barnehage - Gili (Ájastealli ja Bálgá)
- 1209 Reindriftstilskudd - Máze mánáidgárdi
- 1212 Reindriftstilskudd – Bálgá mánáidgárdi

Kultur:

- 1270 Sjumilssteget kultur
- 1273 Turskiltprosjekt
- 1429 Forprosj. urfolksmark. Barentssekr. 20 års jubileum
- 15027 Språk og kultur for alle

Beskrivelse av dagens situasjon

Kommunens tjenester skal tilpasses slik at barn og unge får muligheten å oppleve glede hver dag, at noen ser de og at de får mulighet til å lykkes i samfunnet. Kommunen skal tilby og gi hjelp til barn og unge, og familiene deres. Formålet er at kommunen skal gi rett hjelp til kommunens innbyggere så tidlig som mulig.

Tjenester i Enhet kultur og oppvekst:

ENHETENES BUDSJETT

- 3 grunnskoler
- 4 barnehager
- Fritidstilbud i Masi og Kautokeino tettsted
- PPT-tjeneste
- Barnevern
- Språksenter, “Giellagiisá”
- Fjernundervisningssenter
- Folkebibliotek
- Kulturskole
- Ungdomskoordinator

Enheten har fem avdelinger, og 118 ansatte.

Utfordringer 2018 og i fremtiden:

Barnehager:

- 2017 ble barnehageloven endret, kommunen er forpliktet til å tildele barnehageplass til alle som har søkt, og som fyller et år før første november (når barnehageåret begynner), eller holde plassene tom til barnet fyller et år. Dette er en stor utfordring for kommunen i forhold til bygninger og ansattennorm. I 2017 utgjorde dette to stillingene mer enn det som var budsjettert, ellers har flere barn i barnehagealder spesielle behov, halvannen stilling høsten 2017. Disse utgiftene får ikke kommunen dekket, det er direkte utgifter for kommunen.

Grunnskoler:

- I løpet av 2018 skal kommunen styrke kompetansen til lærerne. Lærere på barneskolenivå skal ha 30 studiepoeng i matematikk, norsk, samisk og engelsk, og på ungdomsskolen skal lærerne ha 60 studiepoeng i de samme fagene. Kartlegging av lærernes kompetanse viser store mangler i kompetansen til matematikk- og engelsklærere.
- Fra 2018 får ikke kommunen midler fra staten til etterutdanning til skoler og barnehager, nå skal det lages en kompetanseplan i samarbeid med andre kommuner, og på grunnlag av dette får kommunene støtte til regionale samarbeid. Kautokeino kommune hører til RSK-midt sammen med Porsanger, Karasjok, Davvi siida og Gamvik. Skoleåret 2017/18 er det ti lærere som holder på å ta tilleggsutdanning. Kautokeino kommune i samarbeid med Samisk Høgskole jobber for å få videreutdanning i matematikk og naturfag til Samisk Høgskole.

ENHETENES BUDSJETT

Barnevern:

- Det er satt i gang en ny reform for barnevernet i Norge: Reformens innhold er å styrke kompetansen til ansatte og forplikter kommunene til å bruke mer tid til forebyggende arbeid.

PPT-tjenesten:

- I PPT-tjenesten er det også nye utfordringer og oppdateringer. Her har staten som bestemmelse å styrke ansattes kompetanse. PPT-tjenesten skal nå sette mer tid til å veilede skoler og barnehager, samtidig skal barnas/elevenes lærevansker kartlegges.

Antall barn og elever:

Prognosen viser at antall på barn ikke synker, men forblir stabilt. Antall elever ved Máze skole synker, mens antall elever på Kautokeino barneskole har økt siden i fjor.

Budsjett 2018:

I budsjett 2018 har inntektene økt med 2 820 226,- kroner. Økning i inntekter er statsstøtte til styrking av lærernes kompetanse, salg av fjernundervisningstjenester og mer inntekt til prosjektene i Giellagiisá. Selv om inntektene øker, er det store utfordringer på grunn av at det har vært behov å øke fagansatte til barnehager, på grunn av økning antall barn og ingen økning i støtte til kommunen. I tillegg er lønnsutgiftene høyere enn i 2017 da lønnene er økt etter sentrale- og lokallønnsforhandlinger. Når lønnsutgiftene øker og utgiftene skal holdes nede, er konsekvensene å kutte stillinger. Enhet kultur og oppvekst har kuttet 2,5 stillinger, på bibliotek, assistent på Masi skole og rådgiverstilling. I tillegg har enheten måttet se på tjenester som ikke er lovpålagte og støtte til Beaivváš našuvnnalaš teáhter på kr. 200 000,- var ikke mulig å kutte på andre områder.

Formål 2018

Effektivisering/digitalisering:

- Hele enheten bruker Visma dataløsning. Både barnevern og grunnskolen bruker Visma, PPT-tjenesten tar den i bruk til neste år og barnehager høsten 2018. Denne vil forbedre samarbeidet mellom avdelinger og tjenester. Å kommunisere via Visma forbedrer og forenkler også kommunikasjon mellom hjem/skole/barnehage. Ellers sparer vi også på kopierings-, papir- og telefonutgifter.

ENHETENES BUDSJETT

- Til investeringsbudsjettet er det satt inn fornying av lærernes og elevenes datamaskiner, dette kreves hvis man skal kunne gi opplæring etter opplæringslovens og opplæringsplanens krav.
- Til investeringsbudsjettet er det satt inn kjøp av digitale tavler til hvert klasserom, slik at læreren kan bruke digitale verktøy til opplæring, dette påkrevd i forhold til det som står i dagens kompetansemål. Dersom vi ikke investerer i digitale tavler, så må vi fornye kart, infobøker og andre opplæringsverktøy som er gamle og ødelagte. Smartboard kan f.eks brukes på den måten at dersom en gruppe mangler lærer, så er det mulig å koble opplæringen til en annen gruppe/et annet rom.

Sykefravær:

- Gjennomføre medarbeidersamtaler hvert år, og følge opp samtalen.
- Følge opp sykefravær rutiner, lage oppfølgingsplaner og gjennomføre dialogmøter med ansatte som er sykemeldte og tilrettelegge arbeidsoppgaver etter deres evne.

Styrke/bruke mer samisk:

Samisk språk og kultur skal være grunnlag i skolens oppgaver

- Saksbehandle på to språk
- Bruke samisk som det daglige språk i barnehager og skoler
- Skaffe aktuelle samiske lærebøker, verktøy og digitale utstyr
- Samisk som hovedspråk i møter
- Ved alle ansettelser skal samisk kompetanse kreves/brukes som grunnlag

Tiltak redusere utgifter i 2018

Foreslåtte tiltak:

- Stryke vekk lederstilling ved folkebiblioteket
- Redusere assistentstilling ved Masi skole
- Redusere rådgiverstilling

Nye tiltak:

- Redusere kr 200 000,- støtte til Beavváš našunálteahter

ENHETENES BUDSJETT

51* - HELSE OG OMSORG

Enhet helse og omsorg består av:

Administrasjon H/O: Kommunalleder, virksomhetsleder helse, virksomhetsleder omsorgssenter, virksomhetsleder hjemmetjeneste, kommuneoverlege, sekretær, rådgiver, saksbehandler/ IP koordinator og demenssykepleier.

Helse	Hjemmetjenesten	Omsorgssenter
Sykehjem	Hjemmesykepleien	Omsorgsboliger for funksjonshemmede
Kjøkken	Bokollektiv	Nattpatrulje
Helsestasjon/jordmor	Ambulerende vaktmestertjeneste	Eksterne tjenester
Fysioterapi/ergoterapi	Hjelpemidler	
Legetjenesten	Hjemmehjelp	
Psykatri/psykologtjenesten		
Dagtilbud for hjemmeboendepersoner med demenssykdom		

Antall ansatte i helse og omsorg: 162.

Årsverk: 117.85.

Helse og omsorg ADM ansvar 5110:

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 18 → 17
Inntekter	-10 000	-5000	-5000
Utgifter	3 715 578	2 968 907	746 671
Netto/ rammebehov	3 705 578	2 963 907	741 671

Saksbehandlerstilling holdes vakant ut mars 2018, som et sparetiltak. Dette vil medføre økt arbeidsbelastning på ledergruppen. Virksomhetsleder for omsorgssenter må inn å saksbehandle i påklagde saker og saker som saksbehandler er inhabil i. Virksomhetsleder for helse må overta prosjektene i denne perioden.

ENHETENES BUDSJETT

Driftstilskudd til privatpraktiserende fysioterapeut på kr. 425 000,- er tatt med i budsjettet og medfører dermed en tilsvarende økning.

Sykeoppfølgingsverktøy Simployer er sagt opp. Med dette reduseres budsjettet med kr. 45 000,-

Total økning for ansvar 5110 er på kr. 741 671,-.

Oppdragstakere/BPA ansvar 5120:

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 18 → 17
Inntekter	-1 005 000	-1 005 000	0
Utgifter	11 750 387	9 237 437	2 512 950
Netto/ rammebehov	10 745 387	8 232 437	2 512 950

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er økt med kr. 270 000,- grunnet tillegg og sykefravær som var underbudsjettet i 2017.

Omsorgslønn og støttekontakt er økt med kr. 220 000,- grunnet økt behov for tjenester.

Avlastning er redusert med kr 50 000,-, grunnet redusert behov for tjenester.

Husleieutgifter er redusert med kr. 96 000,-, da tjenester er endret.

Juridisk bistand er redusert med kr. 50 000,-.

Kjøp av BPA tjenester på kr. 2 120 000,- de reelle økte kostnadene som kommunen har for kjøp av BPA tjenester er på kr. 100 000,- da denne tjenesten erstatter andre tjenester som er gitt tidligere. Kommunen får refusjon fra staten for denne tjenesten i 2019.

Total økning på ansvar 5120 er på kr. 2 512 950,-.

Avdeling for helsetjenester ansvar 5130:

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 18→17
Inntekter	-10 915 000	-10 034 264	-880 736
Utgifter	48 028 837	43 788 927	4 239 910
Netto/ rammebehov	37 113 837	33 754 663	3 559 174

ENHETENES BUDSJETT

Prosjekt 1315 Dagtilbud for hjemmeboende personer med demenssykdom er satt som driftstiltak i 2018. Hvis dette tiltaket blir gjennomført, så reduseres driftsutgiftene med kr. 864 000,-. Dette vil medføre økte utgifter og økt belastning på personalet ved andre tjenester virksomheter i helse og omsorg, som f.eks. hjemmetjenesten, avlastning og sykehjemmet.

Vikarutgifter pga. permisjon m/lønn for sykepleier er økt med kr. 70 000,- jfr. personalstyrets vedtak, fordi ramme ikke økte tilsvarende.

Avtalefestet tillegg for leger/sykepleiere økt med kr. 280 000,- pga. under budsjettering i 2017.

Provisjonslønn til leger er redusert med kr. 170 000,- pga. overbudsjettering i 2017.

Andre former for ekstrahjelp (Fastvakt/1-1 vakt på sykehjem) er økt med kr. 200 000,-, da dette har vært underbudsjettert i 2017.

Samband/nødnett er økt med kr. 110 000,- pga. nytt nødnett abonnement som er lovpålagt fra 2017.

Kursavgifter økt med kr. 50 000,- pga. lovpålagte kurs. Bl.a. akuttmedisinkurs for leger og sykepleiere + samt kursing i nødnett for nye ansatte/vikarer.

Faglig veil. økt kr. 79 000,- pga. farmasitilsyn og veiledning ultralyd.

Oppgavepliktig honorar er redusert med kr. 80 000,- til kr. 0,- da man ikke regner med å bruke noe på dette i 2018.

Yrkesskadeforsikring budsjetteres på den enkelte virksomhet fra 2018 og utgjør en utgiftsøkning på ca. kr. 100 000,-.

Inventar/utsyr under alle funksjonene som er underlagt 5130 er redusert med kr. 95 000,-.

Andre små reguleringer er gjort både som økning og reduksjon, men dette er snakk om beløp under kr. 50 000,-.

Trygghetsalarmer leger/sykepleier legevakt og psykiatri ihht. vold/trusler om vold er økt fra kr. 0,- til kr. 50 000,-.

Refusjon for økt beredskap jordmortjenesten er økt med kr. 100 000,-.

ENHETENES BUDSJETT

Virksomheten holder stillinger vakant i deler av og hele 2018 og har forslag til omrokking innen virksomheten.

Kjøkken: selv om det er planlagt nytt kjøkken så er ikke nytt personell på hoved saklig 100 % kokk og 50 % assistent tatt med i budsjett for 2018, da vi ikke finnes midler til dette. Dette utgjør ca. kr. 850 000,-.

Utgifter	Økning kr	Reduksjon kr
Lønnsendringer holder stillinger vakante		1.379.936,-
Økte pensjonsutgifter grunnet endret stillingsbrøk	526.729,-	
Avtalefestet tillegg som følger stillinger	280.000,-	
Provisjonslønn leger		170.000,-
Vikarutgifter	120.000,-	
Fastvakt -1 til 1	200.000,-	
Tolketjenester	25.000,-	
Honorar		20.000,-
Sambandstjeneste	110.000,-	
Annonsering		45.000,-
Faktgebyr-infordringer	18.000,-	
Kursforelesning	28.000,-	
Opplæring nødnett	86.000,-	
Farmasitilsyn	24.000,-	
Faglig veiledning	55.000,-	
Yrkesskadeforsikring	100.000,-	
Kontingenter		30.000,-
Inventar/utstyr		95.000,-
Faste lisens-avtaler	54.000,-	
Trygghetsalarmer	50.000,-	
Leasing person biler	6.000,-	
Kjøp av tjenester		22.625,-
Totalt av mindre reduksjon		120.000,-
Sum totalt	1.682.729,-	1.882.561,-
Inntekter		
Fastlønnstilskudd		-200.000,-
Jordmor i beredskap	+100.000,-	

ENHETENES BUDSJETT

Fødselspenger	+200.000,-	
Sykepenger	+164.000,-	
= SUM		863.832,- =====

Med de endringer som er foreslått i budsjettet og lønnsbudsjett er besparelser på avdeling for helsetjenester kr. 863.832,-.

Total økning på ansvar 5130 er på kr. 653,-

Omsorgssenter ansvar 5150:

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 18 → 17
Inntekter	-15 600 000	-16 065 000	465 000
Utgifter	27 796 801	28 155 650	-358 849
Netto/ rammebehov	12 196 801	12 090 650	106 151

Omsorgssenter har redusert bemanningen med 2,32 årsverk grunnet redusert antall ressurskrevende brukere. Dette gir en besparelse på kr. 1 028 000,-.

Yrkesskadeforsikring budsjetteres på den enkelte virksomhet, noe som utgjør en utgiftsøkning på Omsorgssenter på kr. 100 000,-.

Husleie er redusert med kr. 142 000,- pga. nytt bygg. Omsorgssenter er en omsorgsbolig hvor beboerne betaler sin egen husleie.

Kjøp av tjenester øker med kr. 165 000,- pga. prisregulering.

Nedgang på refusjon fra staten med kr. 450 000,- grunnet nedgang i ressurskrevende brukere.

Andre små reguleringer er gjort både som økning og reduksjon, men dette er snakk om beløp under kr. 50 000,-.

Total økning på ansvar 5130 er på kr. 106 151,-.

ENHETENES BUDSJETT

Hjemmetjenesten ansvar 5160

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 18 → 17
Inntekter	-1 073 000	-1 023 000	-50 000
Utgifter	18 962 100	18 347 838	614 262
Netto/ rammebehov	17 889 100	17 324 838	564 262

Hjemmetjenesten har en økning på kr. 564.262,-, dette skyldes i hovedsak lønnsutgifter og ny prosentsats på pensjon.

Det er planlagt å kjøpe inn digitale trygghetsalarmer som medfører en utgift på 40 000,-.

Hjemmetjenestens budsjett er ikke blitt redusert med bakgrunn i at tjenesten bør omorganiseres og eventuelt styrkes. Det er fordi de økonomiske kostnaden er mindre ved å øke hjemmebasert omsorg/tjeneste framfor å øke institusjonsbaserte tjenester.

Total økning på ansvar 5160 er på kr. 564 262,-.

Helse og omsorg ansvar 51*

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 18 → 17
Inntekter	-28 603 000	-28 942 000	-339 000
Utgifter	110 253 703	106 667 016	-3 554 187
Netto/ rammebehov	81 650 703	77 725 016	-3 893 187

Enhet helse og omsorg hadde en total økning på ca. kr. 1 500 000,- fra 2017 til 2018. Pga. nye satser på pensjon fikk helse og omsorg en økning på utgifter med kr. 2 400 000,-.

Den foreslåtte økningen er dermed på kr. 3 893 187 totalt.

På grunn av reduksjon i overføringene til kommunen har alle enhetene i kommunen fått beskjed om å redusere sine kostnader. Dette har vi gjort, men på grunn av tidligere under budsjettering, nye krav og nye brukere, blir totalsummen likevel større, men langt mindre enn den ville vært om lønns- og prisvekst hadde blitt lagt på fjorårets ramme og om prosentsats på pensjon ikke hadde økt.

ENHETENES BUDSJETT

Beskrivelse av dagens situasjon

Helse og omsorg har store utfordringer med å tilby lovpålagt tjenester innenfor rammen som er gitt. Vi ser at rammene øker ikke tilsvarende med de lovpålagt tjenestene.

Samhandlingsreformen gjør at stadig flere helse- og omsorgstjenester overføres fra spesialisthelsetjenesten til kommunene. Gjennom lov er vi pålagt å tilby tjenester som tidligere ble utført av spesialisthelsetjenesten. Pasienter blir raskere skrevet ut fra regionale helseforetak hvor det ventes at kommunen skal stå for videre habilitering og rehabilitering av pasientene, jmf. Samhandlingsreformen. Budsjettforslaget for 2018 viser at man forvente lavere overføringen til småkommunene, selv om de lovpålagt tjenestene øker i omfang.

Helse og omsorg har jobbet med å effektivisere driften. Det vil være vanskelig og effektivisere videre uten at det går på bekostning av tjenestene vi er pålagt å gi Kautokeinos befolkning. Helse og omsorg administrasjon har kun en saksbehandler og dette medfører merarbeid for Kommunalleder og virksomhetsledere. Virksomhetsleder for omsorgssenter må inn å saksbehandle i påklagde saker og saker som saksbehandler er inhabil i. Virksomhetsleder for helse må overta prosjektene som var tillagt den ene saksbehandler. Her er en medførende konsekvens at tiden vil ikke strekke til for å kunne få søkt på de prosjektmidler/økonomisk stønad som vi vet finnes for å kunne gi bedre tjenester til Kautokeinos befolkning. Vi vil heller ikke ha kapasitet til å følge opp eventuelle prosjekter. Helse og omsorg foreslår å holde saksbehandlerstillingen vakant ut mars 2018 med bakgrunn i at arbeidsmengden blir for stor ved å holde den vakant hele 2018.

Helse og Omsorg administrasjon har utfordringer med høyt sykefravær og personalsaker som krever mye ressurser noe som medfører økt belastning på virksomhetslederne. Dette medfører igjen at tiden ikke alltid strekker til slik at administrasjonen kan jobbe med sykefraværsoppfølging, sykepengerefusjoner fra NAV, ajourhold av HMS og internkontrollrutiner/ROS analyser, rutiner ol. Noen av disse oppgavene er løst ved å delegere oppgaver nedover i systemet ved å søke midler fra NAV arbeidslivssenteret slik at de ansatte er selv med på endringsprosessene.

Helse og omsorg har fortsatt fokus på HMS, ved å etablere gode rutiner gjennom HMS vil det kunne slå ut på forbedret arbeidsmiljø i virksomhetene.

Eldrebølgen har allerede truffet oss og vi vil se en økning i eldre i årene som kommer. Man kan forvente økning i hjemmebasert omsorg, dette er en mer økonomisk besparende tjeneste for kommunen enn institusjon basert omsorg. Dette gir også mulighet for at de eldre kan bo lengere

ENHETENES BUDSJETT

i sine egne hjem. Og behovet for institusjonsplasser vil ikke være så prekært de neste årene. Tall fra SSB viser at i 2015 hadde vi 442 personer over 65 år, tallet øker til 592 i 2025.

På bakgrunn av at rus og psykiatri ble innlemmet i samhandlingsreformen som trådte i kraft 01.01.17 legges det et større ansvar på det kommunen for behandling av pasienter innen rus og psykiatri. Vi ser at dette medfører et økt behov for kvalifisert behandling/oppfølging på kommunalt nivå.

Som en konsekvens av samhandlingsreformen og generell befolkningsutvikling ser vi at kommunen har utfordringer med å skaffe kvalifisert helsepersonell på alle nivå i enhet for helse og omsorg i årene som kommer.

Det er utfordrende å budsjettere innen helse og omsorg, da rammen går ned mens behovet for tjenestene øker. Det er også utfordrende å budsjettere med tanke på å forutse hvordan helsetilstanden til befolkningen utvikler seg år i forveien, da behovet for helsetjenester til brukere/beboer/pasienter er variable.

Mål for 2018

Fokusområde effektivisering/digitalisering

- Innføre bruk av digitale hjelpemidler for effektivisering som digital trygghetsalarm.
- Mobilomsorg.
- Innføre digitalt søknadsskjema for helse og omsorg tjenester.
- Digital timebestilling ved legetjenesten.
- Bedre informasjon til befolkningen gjennom digitale medier.

Fokusområde sykefravær

- Sykefraværsoppfølging ihht. rutiner.

Fokusområde samisk språk

- Styrke og utvikle bruk av samisk språk.

ENHETENES BUDSJETT

Fokusområde arbeidsmiljø

- Gjennomføre alle medarbeidersamtale.

Tiltak i 2018

Innsparingstiltak:

- Gjennomgang av samtlige avtaler som er inngått ved helse og omsorg.

Nye tiltak:

- Omorganisere sykehjemmet/kjøkken tilbake til egen virksomhet.

ANSVAR 57* - NAV-SOSIAL

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 18 → 17
Inntekter	-1 323 000	-773 000	550 000
Utgifter	9 857 659	9 347 345	510 314
Netto/ rammebehov	8 534 659	8 574 345	39 686

ANSVAR 2* PROSJEKTER SOSIALE TJENESTER/NAV

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 18 → 17
Inntekter	0	0	0
Utgifter	0	0	0
Netto/ rammebehov	0	0	0

Beskrivelse av dagens situasjon

Gjennom det statlige og kommunale samarbeidet som NAV er, gis kommunens innbyggere bistand til på sikt å kunne gjøre seg selvselvforsørgende gjennom eget arbeid.

NAV Guovdageaidnu-Kautokeino har vekst i antall mottakere av økonomisk stønad, herunder i utbetaling av økonomisk sosialhjelp til dekning av livsopphold og til dekning av boutgifter. Dette skyldes høy arbeidsledighet og gjeldsproblemer. Høy arbeidsledighet kommer av at det er stort

ENHETENES BUDSJETT

mismatch mellom arbeidssøkernes kompetanse og arbeidsmarkeds kompetansekrav. I tillegg til disse utfordringene har arbeidsledighet på landsbasis økt, som gjør det vanskeligere for arbeidsledige med lav kompetanse å konkurrere i arbeidsmarkedet. Dette kan medføre at flere vil ha behov for ytelser fra NAV.

NAV er under omorganisering. Det er fra statlig side bestemt at NAV Finnmark og NAV Troms blir til en region. Region kontor blir etablert til Tromsø.

Mål for 2018

Her omtales bare de oppgavene i NAV som faller inn under kommunens ansvarsområde. Hovedoppgave for det kommunale tjenesteområdet er å sikre god forvaltning av Lov om sosiale tjenester i NAV.

NAV har som mål å:

- Fremme samisk brukers behov i Digitaliseringsprosesser som gjennomføres i NAV stat
- Jobbe grundig med HMS, for å få klare å holde sykefraværet ned
- Gjennomføre alle interne møter på samisk
- Veilede ungdommer til å ferdigstille utdanning, for å komme inn i dagens arbeidsmarked.
- Fremme sosial og økonomisk trygghet og bedre levekårene for vanskeligstilte i kommunen.
- Gjennom ulike former for tiltak gi den enkelte mulighet til å klare seg selv så vel økonomisk som sosialt gjennom en aktiv og meningsfylt tilværelse ut fra sine forutsetninger.
- Ved å gi økonomisk rådgivning bidra til at enkeltpersoner med store betalingsvansker kan få oversikt og mestre sin økonomi.
- Gjennomføre god forebyggende tiltak mot RUS og gi god etterverns tilbud til rusavhengige, og bistå rus-pårørende i vanskelig situasjon.
- Saksbehandle bostøttesøknader, for å bistå de med lav inntekt og høye boutgifter. Husbanken er endelig avgjørelsesmyndighet.
- Saksbehandle startlånssøknader, for å øke vanskeligstiltes (ikke får lån i vanlig bank til kjøp av bolig, og som heller ikke har mulighet for å spare) mulighet til å få egen eid bolig. Kommunens startlånsutvalget er endelig avgjørelsesmyndighet.
- Saksbehandle etableringstilskudd, for å øke bokvalitet til de som ikke er i stand til å betjene fullt lån til egnet bolig. Kommunens startlånsutvalget er endelig avgjørelsesmyndighet.
- Saksbehandle tilpasningstilskudd, for å bistå at dem med nedsatt funksjonsevne kan fortsette å bo i den aktuelle boligen.
- Saksbehandle og kontrollere salg og skjenking av alkoholholdige drikker i Kautokeino kommune.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Økonomisk rådgiving
- Gjeldsrådgiving

ENHETENES BUDSJETT

- Økonomisk bistand vanskeligstilte
- Bostøtte
- Startlån
- Etableringstilskudd
- Tilpasningstilskudd
- Skjenkesaker
- Rus
- NAV veileder i videregående skole

Tiltak i 2018

Innsparingstiltak

NAV Guovdageaidnu sosialtjeneste har lagt inn innsparing på kr. 1 000 000,- økonomisk bistand. Risikovurdering viser at det er mulighet til innsparing i denne posten, med tiltak tett oppfølging av brukere.

Tiltak som er vurdert, men ikke er innarbeidet i økonomiplanen 2018-2021

Eventuell omorganisering til NAV Sápmi, dvs. sammenslåing av NAV Guovdageaidnu-Kautokeino og NAV Karasjok.

Oppstart av prosjekt «Rus- og psykisk døgnbehandling» i samarbeid med KOA psykisk helse AS ved Máze bo- og servicesenter, som ville skapt et viktig tilbud og samtidig redusert kommunens driftskostnader med Máze bo- og servicesenter, som idag står tomt.

ANSVAR 6* OG 7* - TEKNISK ENHET

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 17 → 18
Inntekter	-19 692 250	-20 111 250	-419 000
Utgifter	44 350 849	45 319 516	-968 667
Netto/ rammebehov	24 658 599	25 208 266	-549 667

Kommentarer til vesentlige endring av kostnader og inntekter fra 2017 til 2018:

- Selvkostområdene er budsjettert på bakgrunn av vedtatt gebyrregulativ og selvkostbudsjett utarbeidet i den forbindelse. Det er lagt opp til en liten styrking av

ENHETENES BUDSJETT

bemanningen med 60% stilling på Vann og avløp, samt at en fremtidig investering i nytt vannverk.

- Kommunale veier parkeringsplasser. Her kan det bli behov for en budsjettregulering når vi vet hva de faktiske kostnadene på brøyting og vedlikehold av veier. Anbudsprossessene avsluttes ved årsskifte 2017/2018
- Naturforvaltning. Kommunestyret har vedtatt medlemskap i Finnmark friluftsråd, kr 23 000,- årlig.
- Lønn er økt med lønnsveksten i 2017.
- Inntekter på byggesaksbehandling av oppmåling/plansaker er redusert slik at de kommer på et mer reelt nivå.
- Budsjettet er kvalitetsmessig forbedret ved at faktisk situasjon gjenspeiles bedre i budsjettet.
- Husleieinntektene fra Beaivváš er økt med kr 100 000,- som vedtatt i kommunestyrets desember 2015
- Ellers er politiske vedtak som har virkning i 2018 lagt inn

Mulige kutt foreslått i budsjett for 2018 er:

- Oppdatering av Matrikkelen som er lovpålagt, men frarådes. kr 600 000,-
- Naturkartlegging, kr 550 000,-
- Salg av bygninger
- Brøytefondet, kr 150 000,-

Mulige kutt frem mot 2021

- Redusere fra 2 til 1 driftsleder på bygningsdrift, kr 250 000,-
- Redusert bemanning på bygningsdrift ved å ta ned tjenestenivået og kun fokusere på bygningsdrift. Kr 500 000,-

Det må nevnes at kutt eller merkostnader på selvkostområdene ikke direkte vil påvirke bunntinjen i kommunebudsjettet. Økte/reduerte kostnader vil ha motpost i økte/reduerte inntekter i form av gebyrer. Forsinkelser vil bli utlignet via selvkostfondene.

Beskrivelse av dagens situasjon

Teknisk enhet består av: fagområdet kommunalteknikk, byggesaksbehandling, plan og oppmåling, naturforvaltning og bygningsdrift inklusiv renholdere og servicemedarbeidere

ENHETENES BUDSJETT

Teknisk enhet har gjennomgått en vesentlig bemanningsreduksjonen de siste årene. Dette har medført etterslep og kompetansehull på flere områder. Også 2018 vil bli påvirket av etterslepet, men vi forventer å være i rute medio 2018.

Det er store utfordringer i forhold til drift på området vann og avløp. Vi styrker bemanningen med 60% stilling i 2018 og forventer at situasjonen bedrer seg noe. Det må utarbeides ny hovedplan for vann og avløp. Dette vil gi bedre oversikt over fremtidige utfordringer inkl. investeringer. Enheten vil jobbe videre for mer oversiktlige selvkostregnskap på områdene vann, avløp, renovasjon, slam og feiing. Underforbruk på drift skal settes på fond og merforbruk skal i fremtiden tas fra fondene.

Det er også stort etterslep på vedlikehold av bygg. Basert på utarbeidet vedlikeholdsplan vil enheten i 2018 begynne å ta igjen noe av etterslepet. Investeringsbehov fremmes i budsjettprosessen.

I 2018 videreføres automatisk alle investeringsprosjekt som ikke ble slutført i 2017. Driftsprosjekter bes overført til 2018. Fullstendig oversikt har vi ikke før møt slutten av 2017, men her er de vi vet i dag.

- Forprosjekt og prosjektering av rensetrinn og ny vannkilde
- Oppdatere Matrikkelen
- Digitalisere eiendomsarkivet
- Utbedre bruer etter kontroll i 2015
- Digitalisering av vann og avløpsnett i Kautokeino kommune, prosjektstilling
- Oppgradering oppmålingsutstyr inkl. behovskartlegging og kompetanseheving
- Renovering av kommunale infiltrasjonsanlegg/minianlegg. Nye penger blir i tillegg etterspurt i budsjettprosessen
- Større reparasjonsarbeider på kommunale bygg
- Kjøkken på helsesenteret

Mål for 2018

Overordnede mål for 2018 er:

- Økt bruk av samisk språk,
- redusert fravær
- digitalisering/endring av arbeidsmåter

Enhet for tekniske tjenester sine mål er

- Alle ansatte bes ha personlige mål innen de overordnede målene. Dette blir hovedtema på medarbeidersamtalene.
- Jobbe aktivt for økt effektivitet og bedre utnyttelse av ressursene som er til rådighet for enheten, herunder digitalisering. Alle ansatte må bidra i omstillingen til den digitale arbeidshverdagen.
- Redusere saksbehandlingstiden for saker etter plan- og bygningslov og matrikkel lov
- Jobbe for reduserte drifts- og vedlikeholdskostnadene i kommunen gjennom smarte investeringer
- Tilpasse bemanningen ut fra forsvarlig drift av enheten og fortsette å gi innbyggerne gode tjenester
- Jobbe for økt driftssikkerhet og mer energiøkonomisk drift av kommunale bygg og anlegg
- Fortsatt levere drikkevann av god kvalitet og ha god forsyningssikkerhet
- Utrede behovet for andre vedlikeholds- og oppgraderingsplaner
- Kontinuerlig jobbe for økt trafikksikkerhet i kommunen
- Økt bruk av samisk språk i arbeidshverdagen.
- Jobbe aktivt med HMS ved systematisk gjennomgang av rutiner og lukking av avvik
- Mål for sykefraværet settes til 7%
- Skape et arbeidsmiljø hvor energinivået er høyt, trivselen er god og lojaliteten til arbeidsgiver høy.
- Gjøre enhetens tilbud tilgjengelig på kommunens nettside
- Jobbe aktivt med å redusere forsøpling og forurensing

Tiltak i 2018 (flere av tiltakene går frem mot 2021)

- Kompetanseoppbygging på områder hvor man tidligere har vært 100% avhengig av eksternt kompetanse ved kjøp av konsulenttenester
- Bidra til digitalisering av kommunale tjenester for mer effektiv drift.
- Utarbeide planer for bedre beslutningsprosesser i forbindelse med investeringer. Herunder:
 - Vedlikeholdsplan for kommunal bygg
 - Vedlikeholdsplan er kommune veier inkl. lys.
 - Drift, vedlikehold og effektiviseringsplaner på vann og avløp

ENHETENES BUDSJETT

- Renholdsplaner for alle kommunale bygg og en vurdering av omorganisering renholdstjenesten i kommunen
- Vider utbygging av driftsovervåking av bygg og anlegg med hovedfokus på å redusere driftskostnadene
- Utvendig vedlikehold av høydebassenget og pumpestasjoner for vann og avløp
- Fortsette utskiftingen av vann og pumpeledninger. De eldste er 50 år gamle og er overmodne for utskiftning
- Utbedring av broer i henhold til kontroll i 2015
- Vedlikehold og asfaltering av kommunale veier
- Lage plan og kostnadsoverslag for vedlikehold og reparer av ødelagte gatelys
- Søke trafikksikkerhetsmidler fra fylket basert på faglige vurderinger og innspill fra innbyggerne
- Legge ut enhetens tilbud på kommunens nettside
- Legge til rette og oppfordre til kompetanseheving i samisk språk
- Tett oppfølging av sykemeldte. Vurdere nye rutiner for innmelding og oppfølging av fravær.
- Gjennomfør jevnlig oppfølgingsamtaler med de ansatte, inkl. medarbeidersamtaler, med fokus på personlig utvikling, trivsel, rettigheter, plikter og lojalitet til arbeidsplassen.
- Organisasjonsgjennomgang på området bygningsdrift, samt å ta i bruk alle muligheter i kommunens FDV-system på driftssiden.
- Holde jevnlig fag- og personalmøter for å fremme enhetlighet og redusere vi/de holdninger. Faste tema vil være: Økonomi, sykefravær, arbeidsmiljø, samisk språk, effektivisering og digitalisering
- Fortsette det gode samarbeidet med Ávjovárri urfolksregion om informasjonsmøter med bønder
- Ta i bruk skjemakiosk/elektroniske søknader og kart med mulighet for å tegne ruter i forbindelse med søknader om dispensasjoner. Dette inkluderer også faste frister for søknader og når de behandles
- Overdekking av gammel søppelfylling ved årlig bruk av opptatt lån.

BRANN

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 18 → 17
Inntekter	-587 556	-809 000	-221 444
Utgifter	3 514 822	3 154 028	--360 794

ENHETENES BUDSJETT

Netto/ rammebehov	2 927 266	2.345 028	--582 238
--------------------------	-----------	-----------	-----------

Beskrivelse av dagens situasjon

Brannvesenet består av en beredskapsavdeling og en forebyggende avdeling.

Beredskapsavdelingen består av brannsjef, varabrannsjef og to andre befal, i tillegg til 23 brannkonstabler - 16 i Kautokeino og 7 i Maze. Befalet roterer på ukesvakter. Brannvesenet har to mannskapsbiler og en tankbil. I tillegg til hovedbrannstasjon i Kautokeino sentrum har vi et branndepot i Maze – der en av mannskapsbilene er.

Feiing er en del av brannvesenets forebyggende avdeling. Vi har en feier i heltidsstilling. Målet er å feie alle boliger og fritidsboliger i hht. forebyggende forskrift.

2018 blir et utfordrende år for brannvesenet. Dette med bakgrunn i en realnedgang i budsjettet. Følgende nye forhold innenfor brannbudsjettet må dekkes inn:

- Brannmesterlønn inkl. feriepenger og pensjon, kr. 95.000
- Økning av godtgjørelse for bæring av radioer, forhandlet i 2017, kr. 270.000
- Bortfall av tilskudd til deltidsutdanning, kr. 135.000

I budsjettet for 2018 foreslås derfor følgende innsparingstiltak:

- All kursing strykes, også lovpålagt deltidsutdanning for mannskapene, - kr. 222.000
- Innkjøp av utstyr/materiell er strøket i sin helhet, -kr. 100.000
- Vedlikehold av utstyr er redusert, -kr. 38.000
- Vernebekledning er strøket, -kr. 71.000

Når det gjelder sykefravær så måler ikke brannvesenet dette særskilt. Mannskaper tas likevel inn til samtale dersom det er langtidssykefravær.

Brannvesenet har lite digitaliseringspotensiale. Effektiviseringstiltak vurderes løpende.

Brannvesenet ønsker å ha konstabler som behersker både samisk og norsk. Dette fordi vi i utrykningsammenheng ofte møter på personer som kommuniserer best/kun på samisk. Derfor prioriterer vi å ansette brannmannskaper som behersker begge språk i tilfeller der søkere stiller likt.

ENHETENES BUDSJETT

Mål og tiltak for 2018 gjenspeiler budsjett for 2018.

Mål for 2018

- Fullføre HMS/internkontrollarbeidet
- Sikre korpsets fysiske arbeidsmiljø
- Hyppigere brannøvelser

Tiltak i 2018

- Ny brannbil til Maze

ANSVAR 8* OG 9* - FELLES FINANS

Ansvar/enhet	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Endring 18 → 17
Inntekter	-248 907 100	-254 113 150	5 206 050
Utgifter	22 300 087	31 507 948	9 207 861
Nettoramme	-226 607 013	-222 605 202	4 001 811

Fellesfinans er ansvarene hvor rammetilskudd, skatteinntekter, tospråklighetstilskudd, salg av konsesjonskraft, låneavdrag, finansposter og overføring til investeringsregnskap o.l. føres.

Sametinget finansierer deler av kommunens utgifter til tospråklighet. Tospråklighetstilskudd budsjetteres med en reduksjon på 2 MNOK. Sametingets finansieringsordning innebærer at kommunen får dekt en mindre del av kostnadene til samisk språk enn tidligere. Som for 2017 er det ikke budsjettert utbytte fra Ymber AS i 2018. Inntekter fra salg av konsesjonskraft forventes å ligge på nivå med 2016.

Premieavvik pensjoner er en utfordrende post i budsjetteringssammenheng. Flere faktorer avgjør hva det endelige beløpet blir til slutt, og det har vært store variasjoner i bokført premieavvik. Premieavvik endrer seg oftest i takt med lønnsvekst. Forventninger om en høyere lønnsvekst i 2018 gjør at premieinnbetalingen forventes å bli større enn tidligere, noe som gjør at premieavviket økes. For eksempel dersom lønnsvekst blir 8,7% kan forventet inntektsført premieavvik bli om lag 10 MNOK. I 2016 ble det bokført en netto kostnadsreduksjon på

ENHETENES BUDSJETT

premieavvik på 2,7 MNOK. I budsjettet for 2018 er det lagt til grunn en lønnsøkning på 2,6%, og dermed et budsjettert premieavvik på kr 6 MNOK.

Kautokeino kommune får rentekompensasjon for grunnskolebygget og forskjellige bygninger innen helse og omsorg. Deler av kompensasjonen betales videre til Kautokeino boligselskap. Lave renter gjør at det forventes noe lavere netto rentekompensasjon enn tidligere.

Utgifter til renter og avdrag reduseres og forventes å holdes på omtrent samme nivå som 2017. Lave renter og lavt låneopptak er hovedforklaringen.

Mål over tid er å styrke økonomien slik at kommunen vil være rustet til å møte de fremtidige utfordringene. En viktig forutsetning for en robust økonomi er at det er satt av midler til møte uforutsette hendelser i et disposisjonsfond. Et sentralt mål er også å forbedre likviditet for å kunne dekke enn større del av løpende forpliktelser uten bruk av lånemidler og fondsavsetninger.

LOVPÅLAGTE BUDSJETTSKJEMA

Lovpålagte budsjettskjema

BUDSJETTSKJEMA 1A

	2018	2019	2020	2021
<i>(tall i hele tusen)</i>				
1 Skatt på inntekt og formue	-50 418	-50 418	-50 418	-50 418
2 Ordinært rammetilskudd	-171 133	-171 318	-171 418	-171 418
3 Skatt på eiendom	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
4 Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0
5 Andre generelle statstilskudd	-762	-762	-762	-762
6 Sum frie disponible inntekter Sum (L1:L5)	-226 313	-226 498	-226 598	-226 598
7 Renteinntekter og utbytte	-822	-822	-822	-822
8 Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
9 Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 548	5 348	5 548	5 748
10 Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
11 Avdrag på lån	5 400	5 400	5 400	5 400
12 Netto finansinntekter/-utgifter Sum (L7:L11)	10 126	9 926	10 126	10 326
13 Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0
14 Til ubundne avsetninger	179	564	464	264
15 Til bundne avsetninger	500	500	500	500
16 Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0	0	0
17 Bruk av ubundne avsetninger	-276	-780	-846	-200
18 Bruk av bundne avsetninger	-1 159	-1 159	-1 159	-1 159
19 Netto avsetninger Sum (L13:L18)	-756	-875	-1 041	-595
20 Overført til investeringsregnskapet	988	988	988	988
21 Til fordeling drift L6 + L12 - L19 - L20	-215 956	-216 460	-216 526	-215 880
22 Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	215 956	216 460	216 526	215 880
23 Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk(L22 - L21)	0	0	0	0

LOVPÅLAGTE BUDSJETTSKJEMA

BUDSJETTSKJEMA 1 B – FORDELING TIL DRIFT

	2017	2018	2019	2020	2021
Fra skjema 1A		215 956	216 460	216 526	215 880
Sentrale styringsorgan	4 015	3 626	3 626	3 626	3 626
Prosjekter	1 886	1 431	1 431	1 431	1 431
Rådmannens stab	24 347	25 426	25 426	25 426	25 426
Kultur og oppvekst	77 300	78 352	78 352	78 352	78 352
Helse og omsorg	83 110	81 651	81 651	81 651	81 651
NAV - Sosiale tjenester	8 606	8 535	8 535	8 535	8 535
Tekniske tjenester	26 277	24 659	24 659	24 659	24 659
Brannvern	2 345	2 927	2 927	2 927	2 927
Felles finanser	-227 886	-226 607	-226 607	-226 607	-226 607
Sum	0	0	0	0	0
Fra skjema 1A drift		215 956	216 460	216 526	215 880

LOVPÅLAGTE BUDSJETTSKJEMA

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT

Økonomisk oversikt drift	2018	2019	2020	2021
<i>(tall i hele kroner)</i>				
Brukerbetalinger	-6 003	-6 003	-6 003	-6 003
Andre salgs- og leieinntekter	-20 359	-20 359	-20 359	-20 359
Overføringer med krav til motytelse	-63 215	-63 215	-63 215	-63 215
Rammetilskudd	-171 133	-171 318	-171 418	-171 418
Andre statlige overføringer	-762	-762	-762	-762
Andre overføringer	-500	-500	-500	-500
Skatt på inntekt og formue	-50 418	-50 418	-50 418	-50 418
Eiendomsskatt	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-316 391	-316 576	-316 676	-316 676
Lønnsutgifter	179 408	179 510	179 543	179 220
Sosiale utgifter	25 979	25 979	25 979	25 979
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	53 739	54 141	54 174	53 851
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	27 425	27 425	27 425	27 425
Overføringer	19 664	19 664	19 664	19 664
Avskrivninger	9 600	9 600	9 600	9 600
Fordelte utgifter	0	0	0	0
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	315 814	316 318	316 384	315 738
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-577	-258	-292	-938
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-822	-822	-822	-822
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-200	-200	-200	-200
SUM EKSTERNE FINANSINNEKTER (E)	-1 022	-1 022	-1 022	-1 022
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 548	5 348	5 548	5 748
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0
Avdrag på lån	5 400	5 400	5 400	5 400
Utlån	20	20	20	20
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	10 968	10 768	10 968	11 168
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	9 946	9 746	9 946	10 146
Motpost avskrivninger	-9 600	-9 600	-9 600	-9 600
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-231	-112	54	-392
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-276	-780	-846	-200

LOVPÅLAGTE BUDSJETTSKJEMA

Bruk av bundne fond	-1 159	-1 159	-1 159	-1 159
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-1 435	-1 939	-2 005	-1 359
Overført til investeringsregnskapet	988	988	988	988
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	179	564	464	264
Avsetninger til bundne fond	500	500	500	500
SUM AVSETNINGER (K)	1 666	2 051	1 951	1 751
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	0	0	0	0

LOVPÅLAGTE BUDSJETTSKJEMA

BUDSJETTSKJEMA 2A

	2018	2019	2020	2021
<i>(tall i hele tusen)</i>				
1 Investeringer i anleggsmidler	15 077	2 071	100	0
2 Utlån og forskutteringer	0	0	0	0
3 Kjøp av aksjer og andeler	988	0	0	0
4 Avdrag på lån	1 281	0	0	0
5 Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
6 Avsetninger	0	0	0	0
7 Årets finansieringsbehov SUM (L1:L6)	17 345	2 071	100	0
8 Finansiert slik:				
9 Bruk av lånemidler	-14 657	-2 071	-100	0
10 Inntekter fra salg av anleggsmidler	0	0	0	0
11 Tilskudd til investeringer	0	0	0	0
12 Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	0	0
13 Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-1 223	0	0	0
14 Andre inntekter	0	0	0	0
15 Sum ekstern finansiering SUM (L9:L14)	-15 880	-2 071	-100	0
16 Overført fra driftsregnskapet	-988	0	0	0
17 Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
18 Bruk av avsetninger	-478	0	0	0
19 Sum finansiering SUM (L15:L18)	-17 345	-2 071	-100	0
20 Udekket/udisponert L7 - L19	0	0	0	0

LOVPÅLAGTE BUDSJETTSKJEMA

BUDSJETTSKJEMA 2B

Beskrivelse investering	2018	2019	2020	2021
<i>(tall i hel tusen)</i>				
Forprosjekt og prosjektering av rensetrinn og ny vannkilde	1 000	0	0	0
Digitalisering vann og avløpsnett	2 000	0	0	0
Asfaltering	500	0	0	0
Utskifting kummer Ajastealli	250			
Skifte vann- og pumpeledning forbi og under REMA 1000	500	0	0	0
Større reparasjonsarbeider av kommunale bygg	200	0	0	0
Digitalisering vann og avløpsnett	250	0	0	0
Planering av gammel søppelfylling	100	100	100	0
Kjøkken helsesenter	0	1 971	0	0
Digitalisere byggesaksarkiv	200	0	0	0
Oppgradering måleutstyr	200	0	0	0
Maze Bo- og servicesenter tilbakebetaling	3 336			
Brannbil Máze	2 000			
Innkjøp av nye elev- og lærer pc og digitale tavler	2 200			
Desinfiserende vaskemaskin Helsesenteret	150			
Digitalisering - utvidet bruk av FDV-system, FAMAC	350			
Hovedplan vann og avløp	550			
Kartlegging av ENØK-tiltak frem mot 2020	500			
Trafikksikkerhet - egenandel	150			
Utbygging av driftskontroll for vann og avløp	220			
Egenkapitalinnskudd KLP	988	0	0	0
Avdrag låneordning Husbanken	1 281	0	0	0
Årets finansieringsbehov	16 925	2 071	100	-

LOVPÅLAGTE BUDSJETTSKJEMA

ØKONOMISK OVERSIKT INVESTERING

	2018	2019	2020	2021
(Tall i hele tusen)				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-420	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	0	0
Statlige overføringer	0	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0
Sum inntekter (L)	-420	0	0	0
Lønnsutgifter	1 042	0	0	0
Sosiale utgifter	38	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	13 997	2 071	100	0
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	0	0	0	0
Overføringer	0	0	0	0
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0
Sum utgifter (M)	15 077	2 071	100	0
Avdrag på lån	1 281	0	0	0
Utlån	0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	988	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner (N)	2 269	0	0	0
FINANSIERINGSBEHOV (O=M+N-L)	16 925	2 071	100	0
Bruk av lån	-14 657	-2 071	-100	0
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-803	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet	-988	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0

LOVPÅLAGTE BUDSJETTSKJEMA

Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-478	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
SUM FINANSIERING[®]	-16 925	-2 071	-100	0
UDEKKET/UDISPONERT (S=O-R)	0	0	0	0